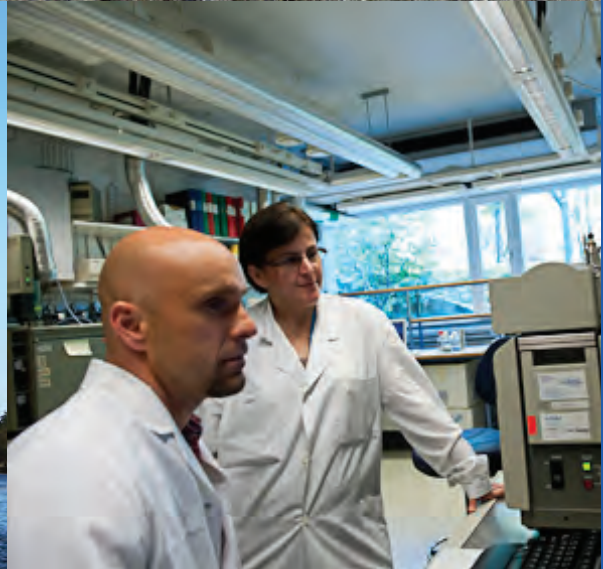
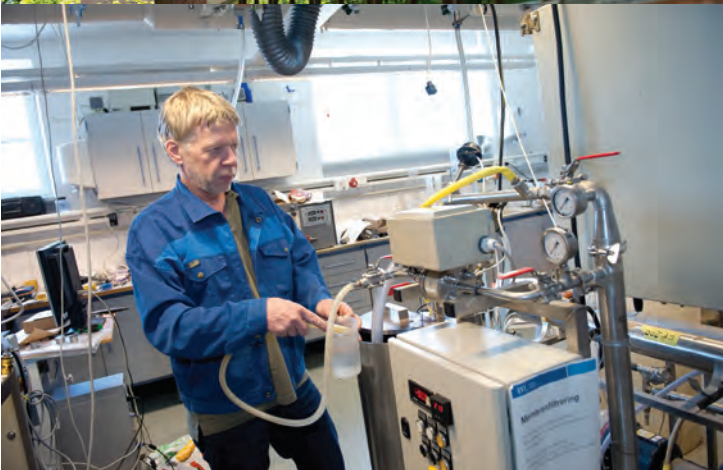

Årsredovisning 2010

ÅRET I KORTHET

- För 2010 var nettoomsättningen 194 (204) miljoner kronor och årets resultat blev -3,3 (3,8) miljoner kronor. Det negativa resultatet orsakas av en reservering för den beräknade nettoeffekten av ej avdragsgill mervärdesskatt under åren 2005-2008. Underliggande resultat och lönsamhet är fortsatt god och i nivå med 2009.
- Antalet anställda vid kontoren i Stockholm, Göteborg och Beijing uppgick sista december 2010 till 193 (179) personer.
- Vinnova beviljade i januari Centrum för Produktrelaterad Miljöanalys, där IVL deltar, 4,7 miljoner kronor för ett nytt projekt inom Miljöinnovationer. I projektet kommer ett verktyg som beräknar miljöpåverkan och effektivitet i transportsystem att tas fram.
- Per Löfgren utsågs till vd för Bastaonline AB som är ett dotterbolag till IVL, delägt med Sveriges Byggindustrier. Han efterträder Lars Jarnhammar som gick i pension. Per Löfgren kom från konsultföretaget Vega där han arbetat med verksamhetsutveckling.
- Oljeutsläppet från den havererade oljeplattformen Deepwater Horizon i Mexikanska golfen medförde ökad aktivitet för oljeskadegruppen på IVL. Bland annat fick gruppens ansvarige Jonas Fejes kommentera olyckan, saneringsförsöken och miljökonsekvenserna av olyckan i medierna under lång tid.
- IVL:s återkommande seminarier Tillståndet i miljön och Hållbara transporter, som båda arrangeras tillsammans med MiljöRapporten, drog rekordpublik under 2010 och blev båda fullsatta.
- En uppmärksam rapport från IVL och Lunds universitet slog fast att kemiska saneringsmedel är överksamma mot mögelgifter. Inget av de undersökta saneringsmedlen och metoderna lyckades hejda mögeltillväxt helt eller ta bort de mögelgifter som bildats i materialen.
- Forskning om kemikalier i varor har växlats upp, bland annat genom en andra etapp av forskningsprogrammet Chemitecs.
- Under 2010 utvidgades det internationella samarbetet med Östeuropa om luftvårdsfrågor, som IVL redan har inlett i Ryssland, med start av nya projekt i Ukraina och Vitryssland.
- Vid bolagsstämman den 2 juni valdes Annika Helker Lundström, vd för Svensk Vindenergi, till ny styrelseordförande för IVL. Hon efterträdde Kjell Jansson som avgick efter 13 år som ordförande.
- IVL deltog i Stockholmsregionens särskilda satsning i juni på världsutställningen Expo 2010 i Shanghai. Under Stockholm Business Day tecknade IVL avtal med tre kinesiska städer om fortsatt samarbete.
- I juli fick IVL för första gången sedan 2006 informera om kraftigt höjda halter av marknära ozon. I södra och sydöstra delarna av Sverige översteg ozonhalterna den gräns på 180 µg/m³ som EU satt som nivå för att information ska ges till allmänheten.
- 2010 fyllde samarbetet inom SMED (Svenska Miljö-EmissionsData), där IVL ingår tillsammans med SCB, SLU och SMHI, tio år. Konsortiet bildades för att ta ansvar för att sammanställa data inom Sveriges klimatrapportering och övrig lufttransportering.
- I september var IVL en av de parter som tillsammans med Stiftelsen Skolkovo undertecknade en avsiktsförklaring om byggandet av en stadsdel med hög innovations- och teknikprofil i utkanten av Moskva. Enligt avsiktsförklaringen ska IVL vara vetenskaplig partner, särskilt i frågor som rör miljöteknik och hållbart byggande.
- IVL och Exportrådet påbörjade under 2010 ett utbildningsprogram för irakier inom vattenproduktion och vattenavloppsrening som ett led i återuppbyggnaden av infrastrukturen i Irak.
- I november och december 2010 väckte resultaten från forskningsprojektet RE-PATH, som delfinansieras av Swedavia, stor uppmärksamhet. Förhöjda halter av PFOS – perfluoroktansulfonat – uppmättes i vattendrag och fisk nära Stockholm-Arlanda Airport och Göteborg Landvetter Airport.

INNEHÅLL:

Året i korthet	2
Detta är IVL Svenska Miljöinstitutet	4
En fortsatt positiv utveckling	6
Forskning och utveckling är basen i vår verksamhet	8
Vi analyserar effekterna av utnyttjandet av naturresurser	10
Systemperspektivet är centralt för att nå bästa möjliga lösningar	12
Vi ansvarar för Sveriges internationella utsläppsrapportering	14
Vi arbetar med systemfrågor kopplade till alla hållbarhetseffekter	16
Utökat samarbete österut	18
Våra medarbetare	20
Förvaltningsberättelse	22
Ekonomi och nyckeltal i sammandrag	28
Förslag till vinstdisposition	29
Resultaträkningar	30
Balansräkningar	31
Kassaflödesanalys	32
Bokslutskommentarer och noter	33
Noter	34
Revisionsberättelse	38
Bolagsstyrning	39
Styrelse	41
Ledning	42
Vetenskapliga artiklar	43

DETTA ÄR IVL Svenska Miljöinstitutet

SVERIGES FÖRSTA OCH ÄLDSTA MILJÖINSTITUT

IVL grundades 1966 av staten och näringslivet gemensamt. Idag drivs IVL i aktiebolagsform och ägs av Stiftelsen Institutet för Vatten- och Luftvårdsforskning (SIVL). SIVL:s ändamål är att främja långsiktiga förutsättningar för miljöforskning och genom sitt ägande garantera IVL en oberoende ställning.

IVL har allt sedan starten haft en viktig samhällsroll som brobyggare mellan forskningsvärlden, näringslivet och statliga myndigheter, och fungerar som neutral arena där dessa parter kan mötas.

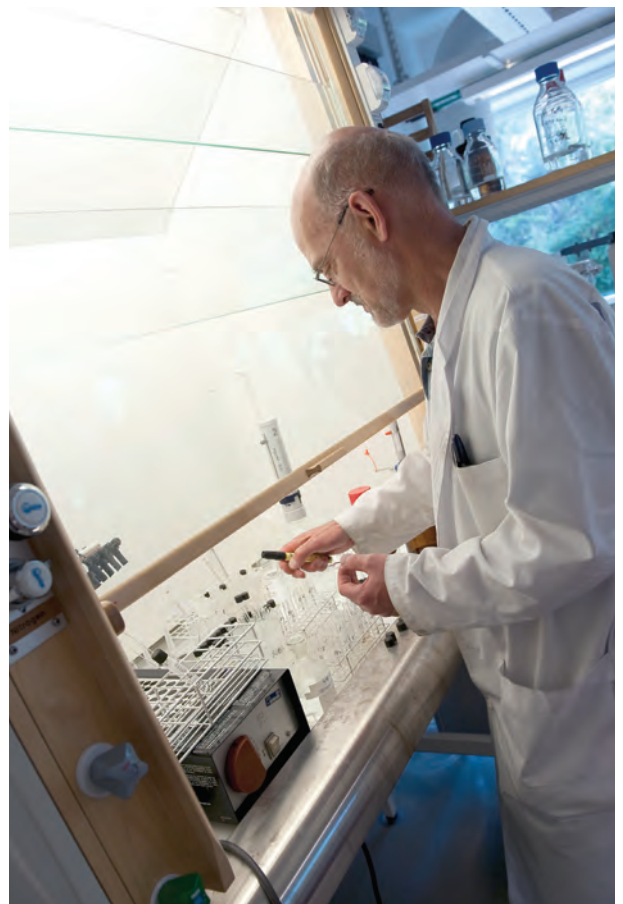
SYFTE, VÄRDEGRUND OCH VISION

IVL Svenska Miljöinstitutet arbetar med tillämpad forskning och uppdrag för en ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar tillväxt inom näringslivet och övriga samhället.

IVL:s värdegrund bygger på trovärdighet, helhetssyn och framsynthet.

VISION:

- Vi är den ledande aktören i Sverige och en viktig aktör i Europa och världen med innovativa, konkurrenskraftiga och kundinriktade lösningar för såväl dagens som morgondagens miljö- och hållbarhetsfrågor.
- Vi är en internationellt attraktiv arbetsplats och bidrar med unik kompetens i starka allianser med andra världsledande forskningsmiljöer och företag.
- Vi är den självklara mötesplatsen och en betydelsefull brobyggare mellan högskolor och universitet, näringsliv, myndigheter och politiska beslutsfattare i samhället.

- Med vår trovärdighet och vårt oberoende formar vi institutets framtid.

BÅDE FORSKNING OCH UPPDRAG

Forskning och utveckling är basen för IVL:s verksamhet. Forskningen är dels anslagsfinansierad genom statliga forskningsorgan, forskningsstiftelser och EU, dels samfinansierad av staten och näringslivet. Under 2010 garanterade staten, via Naturvårdsverket och Formas, 30 miljoner kronor i forsknings- och utvecklingsmedel mot att parter inom näringslivet gick in med motsvarande summa.

Uppdragsverksamheten omfattas av såväl kortare konsultinsatser som mer omfattande nationella och internationella forsknings- och utvecklingsuppdrag.

KUNSKAPSPRIDNING

Förutom publicering i egna rapportserier och i vetenskapliga tidskrifter sprider IVL kunskap genom föredrag och medverkan vid seminarier. Därutöver arrangerar IVL egna kurser och seminarier under varumärket IVL Kunskap för dem som är professionellt verksamma inom området miljö och hållbar utveckling.

NÄTVERK OCH SAMARBETEN

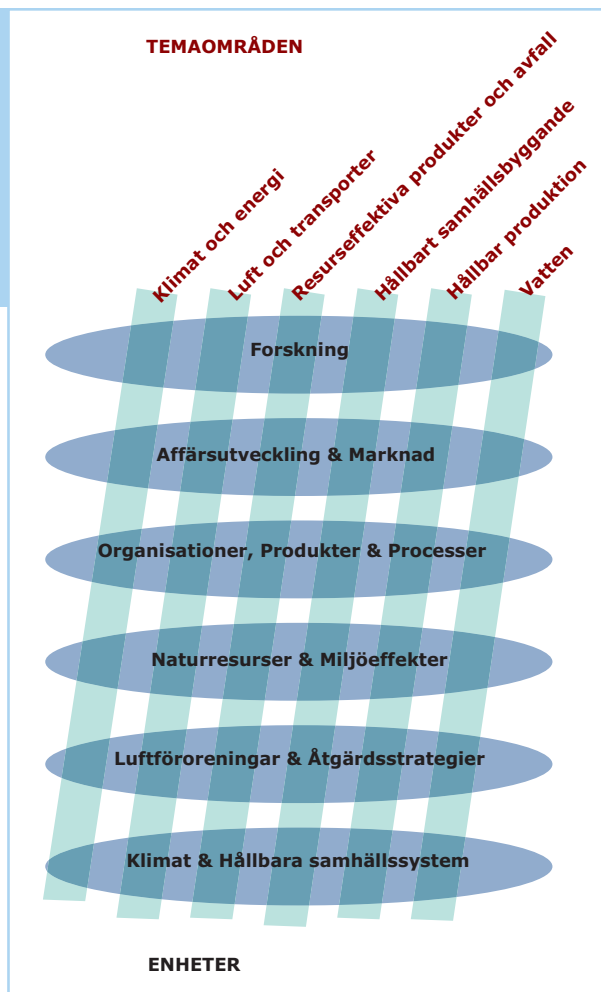
IVL är aktiv partner i en rad forskningsnätverk, däribland i European Network of Environmental Research Organisations (ENERO), EurAqua som är ett nätverk av forskningsorgan inom sötvattensområdet, och NORMAN som är ett nätverk av referenslaboratorier och forskningsorganisationer som arbetar med screening av nya miljöstörande kemikalier. IVL har även ett nära samarbete med universitet och högskolor – med Lunds universitet inom området hållbart byggande och flera samarbeten med Chalmers inom transportområdet samt inom ramen för Center for environmental assessment of products and material systems (CPM).

LABORATORIER OCH TESTANLÄGGNINGAR

Inom IVL Analys görs avancerade kemiska analyser i egna ackrediterade laboratorier och i experimentlaboratoriet utvecklas ny teknik för mer resurseffektiv produktion.

I innejämiljölaboratoriet finns kompetens och utrustning för avancerade analyser av emissioner, partiklar, asbest och en mängd olika mikroorganismer, särskilt mögel.

IVL förfogar också, tillsammans med KTH, över Hammarby Sjöstadswerk som är en unik test- och pilotanläggning för avancerad vattenreningsteknik.

MILJÖ- OCH KVALITET

IVL arbetar med miljö- och kvalitetsledning, liksom med arbetsmiljöfrågor, inom ramen för ett integrerat ledningssystem. Systemet är miljö- respektive kvalitetscertifierat enligt ISO 14001 och ISO 9001:2000. Mål sätts och följs upp enligt en fastställd ordning i ledningssystemet

ORGANISATION

IVL har sedan 2010 en delvis ny organisation med fyra producerande enheter, en administrativ enhet samt enheter för forskning, affärsutveckling och marknad. Därutöver finns stabsfunktioner för ekonomi, personal, IT och kommunikation.

Samtliga enheter samverkar i sex temaområden som samtidigt sammanfattar IVL:s marknadserbjudande:

- Klimat och energi
- Hållbart samhällsbyggande
- Resurseffektiva produkter och avfall
- Hållbar produktion
- Vatten
- Luft och transporter

Verksamheten inom IVL Svenska Miljöinstitutet fortsätter att utvecklas i en positiv riktning. Vi har under de senaste tre åren breddat och fördjupat vår kompetens och antalet anställda har ökat med 20 procent. Omsättningen minskade något under 2010 jämfört med föregående år men med en fortsatt god underliggande lönsamhet som ligger i nivå med 2009.

VD-ORD En fortsatt positiv utveckling

I början av året genomfördes en organisationsförändring med målsättningen att öka antalet projekt och kunder, att förstärka vår kompetens och att förbättra det interna samarbetet.

Vad beträffar vårt arbete med uppdrags- och forskningsprojekt åt företag, myndigheter och samhället i stort återkommer ständigt tre utmaningar, oavsett land och kontinent:

- Hur ska vi uppnå en effektiv och hållbar användning av våra naturresurser inklusive vatten och (nyckel)råvaror?
- Hur skapar vi en effektiv och hållbar produktion och konsumtion av energi?
- Hur förebygger och hanterar vi konsekvenserna av ett förändrat klimat?

Dessa frågeställningar finns även med i de så kallade Grand Societal Challenges som identifierats av EU. Utöver dessa tre utmaningar finns en fjärde med en tydlig koppling till vår verksamhet: hur luftkvalitet-, luftvårds-, klimat- och hälsofrågor ska vävas samman i olika forsknings- och uppdragsprojekt.

Under 2010 har vi fortsatt att utveckla arbetet i våra nationella och internationella nätverk. IVL var en av ledarna för projektet Klimatanpassad stadsstruktur - scenarier för framtida Frihamnen, som ligger inom ramen för programmet Mistra Urban Futures. Tre scenarier togs fram för framtida planering och utveckling av frihamnsområdet i Göteborg.

I juni var IVL Svenska Miljöinstitutet tillsammans med Stockholm Business Region värd för Stockholm Business

Day på Expo 2010 i Shanghai. I samband med världsutställningen tecknade IVL avtal med tre kinesiska städer om fortsatt samarbete kring utveckling av miljölösningar. Parallellt tecknade IVL:s kinesiska joint venture-företag SEC nya avtal med ett antal svenska företag.

IVL leder ett samarbete med Ryssland om luftvårdsfrågor som under 2010 utvidgades med start av nya projekt i Ukraina och Vitryssland. I september var IVL en av de parter som tillsammans med Stiftelsen Skolkovo undertecknade en avsiktsförklaring om byggandet av en stadsdel med hög innovationsprofil i utkanten av Moskva.

STORA FRAMGÅNGAR INOM EU-FORSKNINGEN

Inom EU fortsätter klimat- och miljöfrågorna att ligga högt upp på agendan trots de ekonomiska problem som finns inom ett antal medlemsstater. IVL har framgångsrikt koordinerat flera program och projekt och blivit känt som en viktig svensk forskningsorganisation. För tillfället är IVL delaktigt, som koordinator eller partner, i 31 EU-projekt. Våra framgångar inom EU-forskningen innebär att IVL kan ge svenska företag möjlighet att delta, vilket är särskilt intressant för små och medelstora företag som inte har egna resurser att gå in i dessa projekt. Genom IVL:s delaktighet i EU-projekt bidrar vi även till att Sverige får en "återbäring" på de medel som betalas in till EU och som sedan görs tillgängliga via EU:s ramprogram och övriga utlysningar.

Under de mer än 40 år som IVL varit verksamt har vi kontinuerligt arbetat med att identifiera miljöproblem, utveckla lösningar på dessa och följa upp utfallet av genomförda insatser. Det finns många exempel på genomgripande

förbättringar som skett under de senaste 30 åren och där IVL har bidragit. Ta till exempel försurningsproblematiken. I Europa har utsläppen av svaveldioxid minskat med cirka 80 procent sedan 1980. I Sverige är motsvarande minskning mer än 95 procent under samma tidsperiod. IVL startade i mitten av 1980-talet en långsiktig övervakning av nedfall och marktillstånd i södra Sverige, en övervakning som snart växte till hela landet. När EU-kommissionen la fram sin strategi för luftområdet för drygt fem år sedan byggde förslagen på den forskning som tagits fram vid IVL i samarbete med andra partner i Europa.

”Vi kommer fortsätta ligga i framkant vad gäller forskning och uppdrag”

DET FINNS INGEN ”QUICK FIX”

En beskrivning av tillståndet i miljön är mångfasetterad. Den klimat- och miljödebatt som förs idag är tyvärr full av förenklingar och leder ofta till en tro att vi med en ”quick fix”, det vill säga med en eller några få åtgärder, kan lösa de stora miljöproblemen. Men verkligheten är komplex och som i alla komplexa system är det en låda med många olika verktyg som behövs för att kombinera några snabba och relativt enkla åtgärder med långsiktigt hållbara lösningar. Hur och

var genomför vi förbättringar som ger bästa möjliga resultat? Detta är en viktig utgångspunkt för IVL:s verksamhet.

Insikten och medvetenheten om de miljöproblem som finns har varit och är hög i Sverige och bland oss svenskar i stort. Det finns och kommer alltid att finnas några som förnekar att det finns problem, är skeptiska till vetenskapligt framtagna forskningsresultat eller väljer att blunda för de utmaningar som finns inom miljöområdet. Tack och lov är dessa personer relativt få.

Samtidigt tycker jag att den miljödebatt som förs i Sverige är alltför problematiserande. Visst behövs det en analys och debatt, men jag skulle vilja se mer av den tillämpade syn och de typer av åtgärdsinriktade insatser som kännetecknar verksamheten inom IVL. Vi kanske hittills har synt för lite i debatten men det beror på att vi varje dag under de mer än 40 år som vi varit verksamma istället har valt att lägga tid och kraft på praktiska lösningar till nytta för våra kunder inom näringsliv, myndigheter och samhället i stort.

IVL FORTSÄTTER ATT LIGGA I FRAMKANT

Jag har varit yrkesverksam i snart 30 år och började efter examen på Pharmacia i Uppsala. Insikten och medvetenheten om de miljöproblem som fanns och som behövde lösas var tidigt hög inom läkemedelsindustrin i Sverige. Då, i början av 1980-talet, var det mycket fokus på utsläpp av organiska ämnen till luft. Under årens lopp, såväl i Sverige som internationellt, har jag sedan varit med om hur fokus har ändrats vartefter nya forskningsrön kommit fram och olika miljöinriktade åtgärder gett resultat. Så har även IVL:s verksamhet ändrats under åren, och vi kommer att fortsätta att ligga i framkant vad gäller forskning och uppdrag för att bidra till svensk industris utveckling och konkurrenskraft. Vi ska ständigt utveckla vår kompetens, våra tjänster och hur vi går tillväga för att ge våra kunder tillgång till hela vårt erbjudande och vara det ledande miljöinstitutet. Med en fortsatt god lönsamhet och förhoppningsvis ett tillskott i någon form av strategiska kompetensmedel kommer vi att fortsätta bidra till en ekologisk, ekonomisk och socialt hållbar tillväxt inom näringslivet och det övriga samhället.

Tord Svedberg

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Forskning och utveckling är basen för vår verksamhet

Forskning och utveckling utgör drygt hälften av IVL:s samlade verksamhet. En central del av forskningsverksamheten är så kallad samfinansierad forskning som finansieras av staten och näringslivet i gemensamma projekt.

Även EU-finansierad forskning och anslagsforskning är viktiga delar av IVL:s verksamhet. Därutöver utför vi uppdragsforskning på direkt uppdrag av externa kunder som kan vara företag eller hela branscher.

ANSLAGSFINANSIERAD FORSKNING

Merparten av finansieringen till vår anslagsforskning kommer från Naturvårdsverket och den miljöstrategiska forskningsstiftelsen Mistra, men vi söker och får även anslag från Formas, Vinnova och andra anslagsgivare.

Tack vare vår framstående forskning och vår förmåga att samordna och integrera olika forskningsdelar får IVL ofta i uppdrag att leda stora forskningsprogram. Som exempel kan nämnas Mistraprogrammen Clipore och Entwined som handlar om klimatpolitik respektive handel och miljö. Vi leder även Hållbar avfallshantering, Chemitecs – om kemikalier från varor, Scarp – Swedish Clean Air Research Program samt Cleo – Climate Change and Environmental Objectives, som samtliga finansieras av Naturvårdsverket.

SAMVERKAN MED UNIVERSITET OCH HÖGSKOLOR

Gemensamma projekt med universitet och högskolor är viktiga för IVL:s forskning, bland annat för att vi därigenom håller oss à jour och deltar i den akademiska forskningens frontlinjer. Vi har också tre adjungerade professorer vid KTH, Chalmers och Göteborgs universitet samt en så kallad Vinnmer-stipendiat på Chalmers som verkar inom ramen för Chalmers Energy Initiative.

IVL har en viktig roll att spela i högskolevärlden genom att vara en länk mellan grundforskning och tillämpad forskning. Vi kan hjälpa universitet och högskolor att sköta den ”tredje uppgiften”, det vill säga sprida kunskap och se till att forskningen kommer till nytta i samhället.

OMFATTANDE DELTAGANDE I EU:S FORSKNINGSPROGRAM

Under 2010 var IVL involverat i över 30 olika EU-projekt. Vi har ett mycket brett deltagande i EU:s forskningsprogram och vi arbetar med allt från grundläggande miljöfrågor som rör utsläpp, spridning och effekter av miljöföroreningar, klimat, hållbar stadsbyggnad och miljöteknik till utveckling av verktyg, indikatorer och modeller för miljö- och resursbedömningar av produkter och processer.

IVL har genom många års engagemang i forskning inom EU byggt upp goda kontakter med många av Europas ledande forskningsutövare på universitet och institut. Vi är duktiga på att samarbeta och har en förmåga att hitta fördelar med olika samarbeten, att syntetisera forskningsresultat samt att skapa nya idéer.

Den EU-finansierade forskningen möjliggör också i många fall deltagande av näringslivspartner och här kan IVL erbjuda möjligheter för svenska företag att vara med i internationella forsknings- och utvecklingsprojekt.

JOHN MUNTHE FORSKNINGSCHEF

SAMFINANSIERAD FORSKNING – UNIK FINANSIERINGSFORM FÖR SVENSKA FÖRETAG

Våra samfinansierade forskningsprogram är en unik en möjlighet för svenska företag och branscher att genomföra forskningsprojekt på IVL med lika finansiering från stat och näringsliv.

Forskningsprogrammen bedrivs inom ramen för temaområden vars innehåll beslutas av Stiftelsen IVL. Aktuella temaområden är: Klimat och energi; Luft och transporter; Vatten; Resurseffektiva produkter och avfall; Hållbart samhällsbyggande; Hållbar produktion.

Verksamheten inom temaområdena styrs av temakommittéer med representanter för stat och näringsliv. Temakommittéerna träffas tre gånger per år i workshops som syftar till att identifiera kommande forskningsbehov. Tack vare den här dialogen kan vi på ett systematiskt sätt följa de viktigaste intressenternas forskningsbehov.

Naturvårdsverket och Formas förvaltar de statliga medlen för samfinansierad forskning som utförs på IVL. För 2010 låg anslagen på sammanlagt 30 miljoner kronor. För 2011 har summan höjts till 34 miljoner kronor, vilket måste betraktas som ett gott betyg åt verksamheten.

MÅSTE UTGÅ FRÅN ETT MILJÖPROBLEM OCH HA ALLMÄNT SAMHÄLLSINTRESSE

Ett samfinansierat forsknings- och utvecklingsprojekt måste utgå från ett miljöproblem eller ha en miljörelaterad utvecklingspotential. Projektet struktureras och formuleras genom diskussion mellan finansierande intressenter från näringslivet och IVL. Gemensamt för forskningsprojekten är att de ska ha ett generellt samhällsintresse och innehålla väsentliga moment av forskning och utveckling, samt inte minst falla inom ramen för den verksamhetsplan för IVL:s forskning som Stiftelsen IVL har antagit. Resultaten från samfinansierade projekt är alltid offentligt tillgängliga.

Alla privata företag och organisationer kan vara delaktiga i samfinansierade forskningsprojekt.

FOKUS PÅ HELHETSLÖSNINGAR OCH RESURSEFFEKTIVITET

IVL kommer att fortsätta att utveckla sin forskningsverksamhet i framtiden. Vi kommer att anpassa oss till en mer globaliserad värld med begränsade naturresurser och än mer fokusera på forskning inriktad på helhetslösningar, hållbarhet och resurseffektivitet, snarare än enskilda miljöproblem. Vetenskaplig kvalitet i kombination med tillämpbarhet och relevans för samhällets utveckling är även i framtiden nyckelord.

IVL analyserar de effekter som utnyttjandet av naturresurser och kemikalieanvändning har på ekosystemen. Arbetet är inriktat på konkreta lösningar på både akuta och långvariga miljöeffekter och spänner från fältförsök, studier och syntes till modellering av framtidsscenarioer. Fokus ligger på metodutveckling samt att identifiera nya potentiella miljögifter.

Vi analyserar effekterna av utnyttjandet av naturresurser

Arbetsområdet rör såväl analyser av effekter på ekosystem, människor och organismer som hur användningen av förnybara och icke-förnybara naturresurser påverkar miljön.

KEMISKA ANALYSER

Vi arbetar också med rena organiskemiska analyser, speciellt av ämnen som finns på EU:s lista över prioriterade ämnen och nya kemikalier. Uppdragen kommer till stor del från myndigheter som Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen och Energimyndigheten, men också från energi-, gruv-, kemikalie-, bygg- och försäkringsbranscherna.

Flera av våra forskare bistår också myndigheter i Sverige och EU med expertis i utredningar och förhandlingar.

SKRÄDDARSYDDA SCREENINGMETODER FÖR KEMIKALIER I MILJÖN

Screeningmetoderna vi använder är skräddarsydda och metodutveckling är ett ständigt pågående arbete för att ta reda på om ett visst ämne finns i miljön och, via modellberäkningar, se var det borde finnas och i vilka mängder. Vi gör också beräkningar på utsläpp från produkter och varor för att avgöra hur stor deras totala miljöpåverkan är.

Därutöver utför vi en rad olika rutinanalyser i bland annat luft, vatten, sediment och blod från till exempel fågel och fisk. Analyserna sker i våra egna ackrediterade laboratorier.

GER FÖRSLAG PÅ ÅTGÄRDER

Vi tar fram handlingsplaner, tar ut prover, gör utlakningar och analyser och lämnar förslag på åtgärder.

Foto: Tomas Viktor

Det gör vi till exempel om en tankbil välter, när ett företag köper industrimark eller när en industri ska åtgärda en gammal markförorening. IVL hjälper även till vid tillståndsprövningar och med miljökonsekvensbeskrivningar.

KARTLÄGGNING AV PFOS VID FLYGPLATSER

Det femåriga forskningsprojektet RE-PATH ska utreda och klarlägga förekomst, spridning och risker för människa och miljö, samt undersöka möjliga åtgärder, med avseende på perfluorerade ämnen kring svenska storflygplatser (Stockholm Arlanda Airport och Göteborg Landvetter Airport).

Analyserna från 2010 visade förhöjda halter av PFOS – perfluoroktansulfonat – i vattendrag och fisk runt både Arlanda och Landvetter. PFOS är ett mycket svårnedbrytbart och bioackumulerande ämne. I anslutning till projektet har både Landvetter och Arlanda installerat reningsanläggningar för PFOS av grundvattnet.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING FÖR BUNGETÄKTEN

Sommaren 2010 meddelade Högsta domstolen att det är tillåtligt att öppna ett nytt dagbrott på norra Gotland, Bunge-

ANNA JÖBORN ENHETSCHEF NATURRESURSER & MILJÖEFFEKTER

täkten. Därmed avgjordes en fem år lång tillståndsprocess där IVL har ansvarat för miljökonsekvensbeskrivningen.

Bungetäkten ligger i ett större område med unika naturvärden. Naturvårdsverket och Länsstyrelsen har motsatt sig brytningen medan industrin och Sveriges Geologiska Undersökning har pekat på att nordisk stålindustri är beroende av råvaran. IVL har lett omfattande utredningar för att besvara de viktiga frågorna om hur dagbrottet kommer att påverka omgivande kalkhällmarktallskog och våtmarker med dess skyddsvärda flora och fauna.

DIKESRENSNINGENS EFFEKTER PÅ VATTNEKOSYSTEM

Under 1900-talet ägde en omfattande nydikning rum i Sverige för att öka virkesproduktionen i skogen. Utan underhåll växer dikena igen, vilket leder till återförsumpning, sämre vitalitet och produktionsbortfall. För att öka kunskapen om dikesrensningens påverkan startade IVL och Sveaskog 2007 forskningsprojektet DiVa.

Enligt preliminära resultat leder en traditionell rensning till att 96 procent av bottendjuren försvinner inom loppet av två månader. Genom att istället skapa sedimentfällor och lämna orensade dikesarmar uppströms påverkas endast ett fåtal individer. Effekterna på vattenkemin är ännu inte utvärderade men tyder hittills på en liten påverkan.

AKTIONSPLAN MOT FARLIGA ÄMNER I ÖSTERSJÖN

Det treåriga EU-projektet COHIBA ska stödja genomförandet av aktionsplanen för Östersjön – Baltic Sea Action Plan (BSAP) med avseende på farliga ämnen genom att utveckla

gemensamma insatser för Östersjöländerna. I BSAP har elva ämnen eller ämnesgrupper identifierats som speciellt angelägna för Östersjön och det är också de som ingår i COHIBA.

Som ledare för arbetspaketet *Identifiering av källor och uppskattning av belastning på Östersjön* samordnar IVL partner från åtta Östersjöländer. COHIBA pågår till 2012. Inom projektet har IVL också utfört en screening av de farliga ämnena i svenska avloppsvatten, dagvatten och lakvatten från deponier för att identifiera källor, samt deltagit i arbetet med att ta fram rekommendationer för kostnadseffektiva åtgärder.

Foto: Erik Lindblom

Systemperspektivet är centralt för att nå bästa möjliga lösningar

Resurseffektivisering och miljöanpassning av såväl produkter som processer och tjänster är centrala frågor för det svenska näringslivets långsiktiga konkurrenskraft och hållbarhet. Det är också prioriterade områden för IVL som tillsammans med näringslivet och myndigheter arbetar med frågorna. Vi hjälper producerande företag och kommuner med expertis, skräddarsydda miljötekniklösningar och rekommendationer och bistår också mindre företag ut på exportmarknaden.

Med hjälp av effektiv miljöledning, socialt ansvarstagande och hållbart arbetsliv erbjuder vi näringslivet och andra organisationer stöd i arbetet med hållbar utveckling. Genom en kombination av systemperspektiv och skräddarsydd miljöteknik i industriella processer identifieras de mest kostnadseffektiva åtgärderna i livscykelperspektiv och på anläggningsnivå.

ANALYSER AV PRODUKTERS TOTALA MILJÖPÅVERKAN

IVL, som har en internationellt erkänd expertis inom livscykelanalyser, får ofta i uppdrag att göra olika typer av livscykelanalyser, klimat- och miljövarudeklarationer som exempelvis ”Carbon Footprint” och ”Water Footprint”, och på så sätt ge en trovärdig beskrivning av en produkts miljöprofil och miljöprestanda. IVL vidareutvecklar metoder för beräkning och bedömning av exempelvis utsläpp av växthusgaser, miljöpåverkan av kemikalieanvändning, markanvändning eller förbrukning av naturresurser. Aktivt deltagandet av IVL:s experter i utvecklingen av de globala ISO-standarderna samt deltagandet i annat standardiseringsarbete inom olika industrisektorer gör att IVL använder de senaste och internationellt vedertagna metoderna.

OPTIMERINGAR AV TEKNISKA PROCESSER

Tillsammans med industrin utför IVL modellering och processoptimering för att åstadkomma minskad energianvändning och miljöpåverkan i kombination med hög produktkvalitet. I arbetet använder vi oss av ett systemtänkande där vi kopplar ihop olika tekniker för bästa möjliga lösning. En del av vårt arbete är inriktat på separationstekniker och

Foto: Elin Eriksson

slutna processer där vi försöker minska energi-, kemikalie- och vattenanvändningen.

ATT MINSKA ARBETSSKADOR OCH FÖRBÄTTRA ARBETSMILJÖN

Ett långsiktigt hållbart företagande ställer krav på socialt ansvarstagande och en god arbetsmiljö. Inom området Hållbart arbetsliv arbetar IVL med att utveckla och sprida väl fungerande metoder för arbetsmiljöarbetet och åtgärder som förbättrar arbetsmiljön i branscher med välkända och svårösta problem, exempelvis svetsning, stick- och skärsador i värden och effektiva metoder för samarbete med företagshälsovården. Exempel på IVL:s expertområden är integrering av arbetsmiljöarbetet i verksamhetsstyrning,

ELIN ERIKSSON

ENHETSCHEF ORGANISATIONER, PRODUKTER & PROCESSER

utveckling av effektiva arbetsmiljöåtgärder som även bidrar till verksamhetsnytta samt jämställdhet och socialt ansvarstagande.

CARBON FOOTPRINT AV KOPIERINGSPAPPER FRÅN SUMATRA

På uppdrag av det indonesiska företaget Asia Pacific Resources International Limited, APRIL, har IVL utvecklat metodik och beräknat Carbon Footprint av avsalumassa och kopieringspapper som redovisar utsläpp och upptag av koldioxid och andra växthusgaser. IVL har, baserat på ISO-standarder och pappersbranschens (CEPI) egen handbok för Carbon Footprint, utvecklat och beskrivit en metod för beräkning av utsläpp av växthusgaser vid plantager och skogsbruk, massa- och pappersproduktion, transporter, återvinning och avfallshantering. APRIL använder Carbon Footprint vid kommunikation med sina kunder och med den indonesiska regeringen som ställer krav på minskade utsläpp från bland annat plantager och pappersindustrin.

MJUKVARUTJÄNSTER FÖR ENERGIEFFEKTIVISERINGAR I BILINDUSTRIN

I projektet DEMI (Product and Process Design for AmI Supported Energy Efficient Manufacturing Installations) utvecklas fem olika mjukvarutjänster för att analysera, simulera och testa olika möjligheter till energieffektivisering. Utvecklingen av prototyper i laboratorieskala har avslutats och arbetet med den tidiga prototypen påbörjats. Projektet använder sig av tjänsteorienterad arkitektur. Dessa innovativa tjänster kommer att implementeras, integreras och testas i tre företag som jobbar med vitt skilda processtyper. Det

Foto: Torbjörn Larsson

handlar om formgjutning av plaster för bildelar för Volkswagen i Tyskland, temperaturbehandling av stålprodukter för Estanda i Estland och design av tryckluftssystem.

IVL använder de senaste programmeringsverktygen för att genomföra distribuerade beräkningar, så kallade Moln eller Cloud Computing.

HAMMARBY SJÖSTADSVERK - ARENAN FÖR KLIMATSMARTA VA-LÖSNINGAR

Tillsammans med Svenskt Vatten Utveckling studerar IVL bildning och spridning av växthusgaser i samband med avloppsvattenrening. Projektet ska först kartlägga utsläppen vid olika steg i kedjan från avloppsvatten till återfört slam till jordbruksmark. Samtidigt ska projektet jämföra några alternativa behandlingsmetoder och föreslå metoder för att minska utsläppen av växthusgaser. Slutligen kommer vi med LCA-teknik att kontrollera den totala miljöpåverkan av de olika behandlingsmetoderna. Projektet kommer att tillföra ny kunskap om utsläpp av växthusgaser från avlopps- och slamhanteringsprocesser, och tillhandahålla effektivt beslutsstöd för hur dessa utsläpp kan minimeras genom lämplig kombination av processer och driftsparametrar.

Inom enheten Luftföroreningar & åtgärdsstrategier arbetar vi med luftföroreningsfrågor och luftkvalitet i Sverige och internationellt. En viktig del av arbetet är kopplat till Sveriges internationella utsläppsrapportering, där bland andra IVL ansvarar för alla beräkningar, datasammanställningar och officiella rapporter inom ramen för samarbetet Svenska MiljöEmissionsData (SMED).

Vi ansvarar för Sveriges internationella utsläppsrapportering

Vi hjälper även företag, branschorganisationer, myndigheter, kommuner, länsstyrelser, luftvårdsförbund med flera att göra utsläppsinventeringar och att spåra utsläppskällor.

TAR FRAM STRATEGIER, UTVECKLAR TEKNIK, MÄTER OCH UTVÄRDERAR

I arbetet med övervakning av luftkvalitet i tätorts- och landsbygdsluft tar IVL fram mätstrategier, utför mätningar och utvärderar resultaten. Vi arbetar också med att utveckla mätteknik för luftkvalitetsmätningar.

Företaget har under 2010 märkt av en ökad internationell efterfrågan på så kallade diffusionsprovtagare och även på uppdrag som rör mätning av partiklar. Kartläggning av partikelutsläpp från sjöfart har också genomförts i såväl uppdrags- som forskningsprojekt.

VERKTYG FÖR ATT BERÄKNA MILJÖPÅVERKAN FRÅN TRANSPORTER

Under 2010 har flera samfinansierade forskningsprojekt för att utveckla nya verktyg för beräkningar av gods- och persontransporters miljöpåverkan pågått.

Genom ett system- och helhetstänkande i analyserna av utsläpp, bränsleförbrukning, energianvändning och övriga externa kostnader som transporter ger upphov till kan säljare och köpare av transporttjänster få hjälp i arbetet med att miljöanpassa sina logistikkedjor.

VÄRLDSUNIK KOMPETENS INOM KVICKSILVERANALYS

Förutom oorganiska analyser av luft- och vattenprover arbetar IVL även med spåranalyser av metyl- och totalkvicksilver där vi sedan lång tid tillbaka har en världsunik specialkompetens.

Inom ett EU-forskningsprogram om global spridning av kvicksilver i atmosfären, som påbörjades under 2010, ansvarar IVL för mätningar vid tre stationer i ett globalt nätverk samt för koordinering med befintliga regionala och nationella mätnätverk i olika delar av världen.

KARIN SJÖBERG

ENHETSCHEF LUFTFÖRORENINGAR & ÅTGÄRDSSTRATEGIER

FÖRBÄTTRAD LUFTFÖRORENINGSSITUATION

En samlad bild av luftföroreningssituationen i bakgrundsmiljö i Sverige ges i rapporten ”Nationell miljöövervakning – luft, data t.o.m. 2009” som baseras på de mätningar som till stor del utförs av IVL på uppdrag av Naturvårdsverket.

Resultaten visar att det generellt sett har skett en väsentlig förbättring av luftföroreningssituationen när det gäller såväl halter i luft som deposition för flertalet av de luftföroreningsskomponenter som övervakas sedan 10-30 år tillbaka.

Halterna är avsevärt lägre än angivna gräns- och målvärden för de flesta ämnen. Utvecklingen har dock varierat något beroende på komponent och lokalisering i landet.

HÄLSORISKER MED EMISSIONER FRÅN ETANOLBILAR

I ett projekt som utförts i samarbete med Umeå universitet, Trafikverket och Saab har hälsorisker med emissioner från etanolbilar och bensinbilar jämförts. I projektet utfördes spridningsberäkningar för scenarier med olika bränslen för år 2020 och en jämförelse av de olika bränslevalens hälso-påverkan gjordes för Västra Götalandsområdet.

I ett scenario där alla personbilar använder etanolbränsle blev hälsoutfallet 1,6 färre förtida dödsfall årligen i regionen jämfört med bensindrif. Skillnaden beror på att det är olika typer av organiska ämnen som släpps ut med olika bränslen samt att det är vissa skillnader i emissionerna av partiklar och kväveoxider.

Foto: Per Westergård

SAMARBETE MED ÖSTEUROPA UTVIDGAS

För att fortsatt förbättra luftkvaliteten i Europa som helhet behöver länderna i öster öka sitt deltagande i det internationella luftvårdsarbetet. Tack vare deras nyligen uppvaknade intresse för internationellt samarbete kring frågan har IVL nu en bra chans att ta de första stegen för att få med dessa länder. Under året har pågående samarbetsprojekt med Ryssland, Ukraina och Vitryssland vidareutvecklats med målet att öka tilltron, analyskapaciteten och den nationella motivationen kring nationella och internationella luftföroreningssfrågor. Inom ramen för dessa projekt samarbetar IVL även med andra internationella experter. Projekten finansieras av Naturvårdsverket och Nordiska ministerrådet.

Hållbarhetsfrågorna har fått ett kraftigt uppsving inom samhällsbyggandet under de senaste åren. Under 2010 diskuterades exempelvis certifiering av stadsdelar intensivt inom näringslivet, särskilt inom bygg- och fastighetsbranschen.

Foto: Ivana Kildsgaard

Vi arbetar med systemfrågor kopplade till alla hållbarhetsaspekter

Inom verksamhetsområdet Klimat och hållbara samhällssystem är hållbarhetsfrågorna, liksom de övergripande resurs- och energifrågorna, mycket aktuella. Vi arbetar med systemfrågor kopplade till hållbarhetsaspekterna ekonomi, miljö och socialt ansvar. Kompetensen tillämpas på produkter, byggnader, regioner, avfalls- och energisystem.

FRÅN MILJÖANPASSADE BYGGNADSMATERIAL TILL HÅLLBAR STADSPLANERING

IVL arbetar med olika aspekter av hållbart byggande. Det kan handla om miljöanpassade materialval, olika byggdelar, system i byggnader, ventilation, innemiljö, byggnader i samhället och hela stadsutvecklingen. Miljöutredningar, miljöstrategier, energiberäkningar och livscykelanalyser är exempel på arbeten som utförs. På innemiljösidan gör vi mätningar, utreder hur innemiljön kan förbättras och ger förslag på åtgärder.

Miljöcertifiering av byggnader är ett aktuellt exempel där IVL arbetar med att anpassa det brittiska certifieringssystemet BREEAM och amerikanska LEED till svenska standarder och svensk lagstiftning. Det innebär att det blir enklare för svenska företag att tillämpa miljöklassningssystemen och dessutom inkluderas delar som vi betraktar som viktiga aspekter i en hållbar byggnad, exempelvis krav som rör kemikalieinnehåll i byggmaterial.

ENERGI- OCH AVFALLSFRÅGOR PÅ SYSTEMNIVÅ

Inom avfallsområdet ligger fokus främst på arbetet med förebyggande av avfall. IVL hjälper bland annat företag och

kommunala avfallsbolag att ta fram olika avfallshanteringslösningar och analysera hur de påverkar miljön.

På energisidan analyserar vi olika energisystem och jämför uppvärmningssätt ur miljö- och resurssynpunkt. El, fjärrvärme och bioenergi är speciella expertområden och IVL hjälper företag, branschorganisationer och myndigheter med miljö- och klimatanalyser av olika energival.

I SKÄRNINGEN MELLAN POLITIK, NÄRINGSLIV OCH MILJÖ

Klimatarbetet är inriktat på hur politiska beslut på lokal, regional och global nivå påverkar klimatet, direkt och indirekt. Vi kan till exempel beräkna var i ekonomin utsläppsminskningar skulle göra störst nytta, men också lotsa företag i djungeln av avtal och regler och hjälpa dem förstå hur besluten påverkar deras verksamhet.

Projekten inom detta område spänner över ett brett fält, från analyser av hur handeln med utsläppsrätter påverkar lokala investeringar till studier av hur olika länder interagerar i internationella klimatförhandlingar.

ATT FÖREBYGGA AVFALL MED KRETSLOPPSPARKER GER STORA MILJÖVINSTER

IVL har genomfört en undersökning vid kretsloppsparken Alelyckan i Göteborg där människor uppmanas att lämna in uttjänt material för återanvändning. Med hjälp av livscykelanalys jämfördes verksamheten vid kretsloppsparken med en traditionell återvinningscentral med avseende på avfallsmängder, energi, växthuseffekt, övergödning och försurning.

ANNA JARNEHAMMAR **ENHETSCHEF KLIMAT & HÅLLBARA** **SAMHÄLLSSYSTEM**

Undersökningen visade att Alelyckan årligen förebygger 360 ton avfall, vilket leder till en koldioxidbesparing motsvarande 430 bilar som kör 1500 mil vardera. Om alla Sveriges återvinningscentraler skulle byggas om till kretsloppsparker skulle koldioxidbesparingen motsvara ungefär 100 000 bilar.

ANPASSNINGAR TILL ETT FÖRÄNDRAT KLIMAT

I pilotprojektet Klimatanpassad stadsstruktur som leds av IVL och Göteborgs stad inom ramen för Mistra Urban Futures undersöker IVL hur olika klimatanpassningsstrategier kan användas i samband med planering och utveckling av Frihamnsområdet i Göteborg. Fokus ligger på hur bebyggelse kan anpassas till en stigande havsnivå och hur de olika strategierna påverkar områdets hållbara utveckling, det vill säga, vilka de ekonomiska, sociala och ekologiska konsekvenserna blir. Resultaten kommer att användas som underlag för Göteborgs stads, men även andra städers, strategier och planer för klimatanpassning.

IVL har även gjort en klimat- och sårbarhetsanalys för Botkyrka kommun. Vi har undersökt var och hur klimatförändringarna fram till år 2100 kommer att påverka Botkyrkas bebyggelse och infrastruktur. Utredningen ska ligga till grund för kommunens kommande översiktsplan.

UTVECKLING AV NYA STYRMEDEL INOM KLIMATOMRÅDET

Clipore, som leds av IVL, är ett internationellt tvärvetenskapligt forskningsprogram där universitet, tankesmedjor och icke-statliga organisationer i Sverige, Norge, Indien och USA ingår. Fokus ligger på internationell policyutveckling

Foto: Anna Karlsson, DHI

av nya styrmedel inom klimatområdet. Under 2011 når programmet slutet av sin andra och sista fas, efter sju års framgångsrik forskning. Clipore finansieras av Mistra.

POLITIK OCH EKONOMI

Forskningsprogrammet Entwined, Environment and Trade in a World of Interdependence, som koordineras av IVL, är ett Mistra-finansierat forskningsprogram som fokuserar på samspelet mellan internationell miljöpolitik och det globala handelssystemet. Målet är att identifiera inom vilka områden offentliga och privata miljöstrategier fungerar och var dessa är otillräckliga när det gäller att tackla problemen.

En betydande del av problemen inom klimat-, energi- och miljöområdet kräver globala lösningar. Det har därför alltid varit naturligt för IVL att arbeta internationellt. Idag har vi ofta en roll som samlande partner i internationella forsknings- och utvecklingssammanhang. (Läs mer om IVL:s EU-finansierade forskning på sid. 9)

INTERNATIONELLT

Utökad samarbete österut

Numera betraktas EU-området som IVL:s hemmamarknad. Vi har särskilt fokus på Östersjön och länderna runt Östersjön.

I övrigt koncentrerar IVL det internationella arbetet till Kina där vi har en mer än 25-årig närvaro och där vi under dessa år har bidragit starkt till export av svensk miljöteknik. Sedan januari 2010 har IVL ett eget kontor i Beijing. Vi samverkar med såväl forskningsinstitutet TAES i Tianjin som med kinesiska centrala myndigheter och ministerier samt med myndigheter i flera större städer. Under 2010 har samarbetet fördjupats med CRAES (Chinese Research Academy of Environmental Science) och ITTN (International Technology Transfer Network).

Under 2010 har IVL arbetat inom ett myndighetsprojekt som är inriktat på förebyggande åtgärder för att skydda dricksvattenkällor. Vidare har ett fortsättningsprojekt startats rörande den övergödda sjön Wuliangsuhai som IVL tidigare har kartlagt. Nu implementeras lösningar till en kostnad av cirka 8,6 miljarder svenska kronor för att vända utvecklingen.

Inom miljöteknikområdet pågår ett antal demonstrationsprojekt i Wuhai, Wuhan och Tianjin. Binhai Water Group har installerat företaget Preducts teknik för on-line-analys av bakterier. Biogas har under året rönt stort intresse och IVL är i dag inblandat i ett flertal projekt inom detta område.

I den tolfte femårsplanen prioriteras kvävebekämpning och IVL arbetar aktivt för att dela med sig av svenska erfaren-

Foto: Jonas Körtorp

heter inklusive implementering av svenska miljötekniklösningar. Seminarier har anordnats i Wuhan, Tianjin, Beijing och Shanghai.

Tillsammans med Stockholm Business Region anordnade IVL ett heldagsseminarium på världsutställningen i Shanghai den elfte juni. Temat var ”Stockholm Business Day”.

Under dagen presenterades svenska lösningar inom hållbar stadsutveckling, energi ur avfall, förnyelsebara energikällor som till exempel biogas, framtidens transportlösningar och resurseffektiva industrivattenlösningar.

INDIEN

Förutom Kina så har IVL har koncentrerat den internationella verksamheten till Indien, där vi sedan flera år har ett mycket väl fungerande samarbete med Confederation of

Indian Industries, Jawaharlal Nehru Technology University och miljöinstitutet EPTRI. Verksamheten i Indien har främst handlat om ”cleaner production”. Vidare driver IVL ett projekt på uppdrag av den europeiska handelskammaren i Bryssel som syftar till att öka samarbetet mellan Indien och Europa inom främst miljöteknik, energi, transporter och bioteknik. Vi har tillsammans med svenska miljöteknikföretag deltagit på tre olika mässor under året. IVL har även deltagit i framtagandet av en plan för fördjupad forskningssamverkan mellan Indien och EU/Sverige.

RYSSLAND OCH EECCA

IVL bedriver även viss verksamhet i Ryssland och de så kallade EECCA-länderna, det vill säga Östeuropa, Kaukasus och Centralasien. I Ryssland ligger fokus på hållbart samhällsbyggande. Vidare drivs för närvarande ett större projekt inom luftvårdsområdet som syftar till att få med Ryssland, Vitryssland och Ukraina i det internationella luftvårdsarbetet inom ramen för luftvårds-konventionen (CLRTAP).

IVL DELTAR I ÅTERUPPBYGGNADE AV IRAK

IVL och Exportrådet påbörjade under 2010 ett utbildningsprogram för irakier inom vattenproduktion och vattenavloppsrening som ett led i återuppbyggnaden av infrastrukturen i Irak. Initiativet till projektet är taget av handelsminister Ewa Björling och biståndsminister Gunilla Carlsson och programmet bedrivs inom konceptet Symbio-City. Programmets första del hade temat “The Development of municipal water supply and sanitation in Iraq” och inleddes med två olika seminarier i Bagdad och Basra med deltagande

Foto: Ivana Kildgaard

av höga politiska tjänstemän. Senare följdes detta upp med utbildningsspass i Sverige om hållbara VA-lösningar och träffar med svenska företag inom VA-sektorn.

KOMPETENSUTVECKLAR BYGGSEKTORN I SHANGHAI

Tillsammans med Tongji universitetet i Kina och EU:s handelskammare i Shanghai driver IVL projektet ”Train the trainers” som syftar till att kompetensutveckla byggsektorn i Shanghai-regionen. Projektet drivs inom ramen för EU:s Switch Asia-program och målet är att sprida kunskap om energieffektivt byggande i Kina. Över tusen små och medelstora byggföretag ska delta. Projektet ska också jämföra erfarenheter av policies för energieffektiv bebyggelse och ta fram förslag till policyförbättringar för att på så vis också påverka såväl den kinesiska regeringen som EU:s lagstiftare i en mer energieffektiv riktning.

För att kunna bedriva en framgångsrik forskning och utveckling är vi helt beroende av att kunna attrahera kunniga, kreativa och engagerade medarbetare. IVL erbjuder en kreativ och informell miljö med goda utvecklingsmöjligheter under stort eget ansvar. På företaget ryms ett stort antal skilda kompetenser som i samverkan genererar kunnande och lösningar till nytta för samhällets hållbarhetsarbete.

VÅRA MEDARBETARE Vi fortsätter att växa

Under 2010 avslutades en längre process för att ta fram en gemensam värdegrund för IVL. Processen involverade alla medarbetare och har sammanfattats med orden:

IVL:s värdegrund bygger på trovärdighet, helhetsyn och framsynthet. Som medarbetare är vi engagerade och stolta över att utföra ett arbete som är till nytta för såväl samhälle som våra kunder.

AMBITIONEN ÄR ATT VÄXA

IVL:s ambition är att stadigt växa i antal medarbetare och samlad kompetens. Så har också kunnat ske under åren 2008 – 2010. Vid årsskiftet 2008/2009 var antalet medarbetare 179 för att vid samma tid 2010/2011 ha ökat till 193 medarbetare anställda vid kontoren i Stockholm, Göteborg och Beijing.

Det råder en förhållandevis jämn könsfördelning bland medarbetarna, med 52 procent män och 48 procent kvinnor. Dock finns en regional skillnad då 60 procent av medarbetarna i Göteborg är kvinnor, medan motsvarande siffra för Stockholm är 40 procent.

Den absoluta merparten av IVL:s medarbetare (92 procent) har en akademisk utbildning och 28 procent har forskarutbildning.

KOMPETENSUPPBYGGNAD

Vi beskriver vår syn på kompetensutveckling genom den så kallade 70-20-10 – modellen, som innebär att 70 procent av kompetensuppbyggnaden sker i den dagliga verksamheten, 20 procent genom lärande av mer erfarna kollegor och 10 procent genom definierade utbildningsaktiviteter.

För att synliggöra betydelsen av kompetensutveckling har ett mål satts till två dagar per medarbetare och år. Under 2010 uppgick kompetensutveckling till 1,4 dagar per medarbetare och avser då definierade aktiviteter. En särskild projektledarutbildning i flera steg har tagits fram och genomförs nu återkommande. Utbildningen sker i såväl egen regi som med hjälp av extern kompetens på området.

Ett internt arbete har inletts med syftet att tydliggöra karriär- och utvecklingsmöjligheter. Arbetet ska efter hand utvecklas till ett kompetensplaneringsstöd för medarbetare och verksamhet.

ARBETSMILJÖ OCH HÄLSA

IVL:s arbetsmiljöarbete bedrivs genom årliga arbetsmiljöplaner och delegeringar. Företaget är anslutet till företagshälsovård som utöver expertis på arbetsmiljöområdet också erbjuder våra medarbetare sjuk- och hälsovård.

IVL stödjer trivsel och hälsa hos medarbetarna genom bidrag till konst- och kulturföreningar och idrottsföreningar liksom subventionerad träning.

MEDARBETARUNDERSÖKNING

IVL har sedan 2008 årligen genomfört medarbetarundersökningar. Undersökningarna mäter tillit, stolthet och kamratskap på såväl organisations- som enhetsnivå och ger medarbetarna möjlighet att peka ut både det som är bra och det som kan ses som förbättringsområden.

Företaget använder undersökningsresultaten som underlag för handlingsplaner och hämtar sitt Nöjd medarbetarindex i svaren på undersökningens påståendet ”Allt sammantaget skulle jag säga att detta är en bra arbetsplats”. Detta nyckeltal har sedan 2008 förbättrats med tio procent och utgör ett mått på ett ständigt pågående förbättringsarbete.

JÄMSTÄLLDHET OCH LIKABEHANDLING

IVL har en övergripande policy och plan för jämställdhet och likabehandling. Den är framtagen i en partssammansatt grupp och bedrivs enligt en årsplan. Ledning, chefer och medarbetare ska alla arbeta för att mångfaldsperspektiv och likabehandling präglar verksamhet och företagskultur, och därmed bidrar till IVL:s trovärdighet som rådgivare i hållbarhetsfrågor.

*Fredrik Persson, 35 år
Civilingenjörsexamen i teknisk
naturvetenskaplig kemi, Umeå
universitet.*

”JAG KOORDINERAR forskningsprogrammet S’wash där vi utvecklar framtidens tvättmaskin. Sedan arbetar jag i ett projekt med transportföretaget Geodis Wilson där vi utför känslighetsanalyser av klädföretaget Lindex transportkedja från Asien till Sverige. Det ska hjälpa företaget att förstå systemet och därigenom hjälpa dem att fatta rätt beslut. Jag bidrar till beräkningar i projektet och hjälper till med att tyda resultaten. Utöver det så skriver jag ansökningar och försöker matcha våra projektidéer med olika utlysningar. Jag tar en del kontakter med nya kunder också om potentiella gemensamma projekt.”

*Ivana Kildsgaard, 37 år
Examen i arkitektur med inriktning mot Bioclimatic architecture design, Belgrads universitet i Serbien. Civilingenjörsutbildning från KTH inom Built Environment Analysis. Är doktorand vid Lunds Tekniska Högskola inom området energieffektiva byggnader.*

”JUST NU HÅLLER JAG på att avsluta ett stort forskningsprojekt, Framtidens trähus – energieffektiva med god inommiljö, som hör ihop med mitt doktorandarbete. Samtidigt arbetar jag med det internationella projektet Switch Asia – Train the Trainers där vi utvecklar utbildningsmaterialet för hur man bygger energieffektiva och sunda byggnader. Inom projektet kommer vi att utbilda personer i Kina, som i sin tur ska utbilda andra i hur man kan bygga energieffektivt. Parallellt arbetar jag i ett antal EU-projekt där jag bland annat arrangerar workshops och dialogmöten med intressegrupper och sedan har jag ett antal mindre projekt inom byggbranschen också.”

*Magnus Karlsson, 39 år
Reservofficer vid marinen,
civilingenjörsprogrammet
miljö- och vattenteknik,
Uppsala universitet. Nybliven
doktor i geovetenskap.*

”JAG JOBBAR med tillämpad miljöforskning och har använt de projekt jag arbetar med på IVL i mina doktorandstudier. Projekten handlar om olika miljöproblem i Östersjön, främst övergödning och miljögifter. I SEABED tittar vi på om-sättningen av fosfor i svenska och finska kustområden och i WEBAP arbetar vi med utveckling av en vågdriven pump för syresättning av Östersjöns djupa botten. Jag är också med i en del konsultuppdrag där jag tar fram underlag till miljökonsekvensbeskrivningar. Det blir en hel del fältarbete kombinerat med matematisk modellering och rapportskrivning. I fältarbetet ingår provtagningar i vatten, sediment och fisk.”

*Karin Persson, 46 år
Civilingenjör i kemiteknik,
Chalmers Tekniska Högskola.*

”FRÄMST ÄR JAG projektledare för det så kallade Urbanmätnätet där vi mäter och utvärderar luftkvaliteten i stadsmiljöer. Jag är också chef för gruppen Luftmiljö. Jag jobbar mycket med övervakningsstrategier och åtgärdsprogram åt länsstyrelser, kommuner och luftvårdsförbund, och har en hel del uppdrag åt Naturvårdsverket inom luftkvalitet.”

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för IVL Svenska Miljöinstitutet AB får härmed avge årsredovisning för verksamhetsåret 1 januari 2010 – 31 december 2010.

IVL Svenska Miljöinstitutet AB (IVL) är ett av staten och näringslivet samägt bolag för forskning och uppdrag på miljöområdet. IVL bildades 1966 och hade den sista december år 2010, 193 anställda personer i Stockholm, Göteborg och Beijing. Verksamheten bedrivs i aktiebolagsform sedan 1982 och koncernen hade år 2010 en nettoomsättning om 194 MSEK.

Ny organisation

IVL:s nya organisation trädde i kraft den första februari. Verksamheten är strukturerad i de fyra operativa enheterna Klimat & hållbara samhällssystem, Luftföreningar & åtgärdsstrategier, Naturresurser & Miljöeffekter samt Organisation, produkter & processer. Affärsutveckling & marknad och Forskning är två enheter som verkar tvärs genom organisationen. Samtliga enheter samverkar i en matrixorganisation i de sedan tidigare etablerade temaområdena Klimat och energi, Luft och transporter, Vatten, Hållbart samhällsbyggande, Hållbar produktion samt Resurseffektiva produkter och avfall.

Affärsutveckling & Marknad har under året genomfört projektledarutbildningar för att utveckla befintlig kompetens och för att stärka erfarenhetsåterföringen mellan olika IVL-projekt. Forskningsenheten har bildat ett forskningsråd med representanter från alla enheter. Rådets uppgift är att utarbeta och kontinuerligt uppdatera en långsiktig plan för IVL:s forskningsverksamhet.

Syfte och vision

Under året har IVL:s syfte och visionsdokument reviderats och stramats upp och lyder numera som följer:

SYFTE:

IVL Svenska Miljöinstitutet arbetar med tillämpad forskning och uppdrag för en ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar tillväxt inom näringslivet och övriga samhället.

VISION:

Vi är den ledande aktören i Sverige och en viktig aktör i Europa och världen med innovativa, konkurrenskraftiga och kundinriktade lösningar för såväl dagens som morgondagens miljö- och hållbarhetsfrågor.

Vi är en internationellt attraktiv arbetsplats och bidrar med unik kompetens i starka allianser med andra världsledande forskningsmiljöer och företag.

Vi är den självklara mötesplatsen och en betydelsefull brobyggare mellan högskolor och universitet, näringsliv, myndigheter och politiska beslutsfattare i samhället.

Med vår trovärdighet och vårt oberoende formar vi vårt instituts framtid.

Omvärld och framtida utveckling

Globalt tilltar urbaniseringen och befolkningstillväxten, vattenbristen breder ut sig, avfallsmängderna ökar liksom trycket på jordens övriga resurser. Tilltron till politiska lösningar på miljö- och klimatproblemen på global nivå fick en törn i och med misslyckandet att få till stånd ett bindande klimatavtal i Köpenhamn i december 2009. Nu styrs utvecklingen betydligt mer av initiativ från enskilda länder

och i diskussioner mellan EU, USA och Kina. Blickarna riktas främst mot Kina, vars ekonomi fortsätter att växa snabbt, samtidigt som den lågkonjunktur som fram till 2010 förlamade västekonomierna tycks ha släppt. Den stora utmaningen är för närvarande att klara den ekonomiska tillväxten och uppnå en långsiktigt hållbar energi- och råvaruanvändning.

IVL har, med sitt starka fokus på energi- och resurseffektivisering och utgångspunkt i både tvärvetenskap och systemanalys, forsknings- och marknadserbjudanden som stämmer väl överens med dagens behov inom näringsliv och övriga samhället.

Inom EU betonas forskning som stödjer en hållbar utveckling i flera olika forskningsprogram, till exempel inom Life+, EU:s regionala strukturfonder och Ramprogrammet för konkurrenskraft och innovation (CIP) där Intelligent Energy Europe ingår som en forskningssatsning. Inom EU:s sjunde ramprogram för forskning – som totalt omfattar drygt 50 miljarder euro – hör energi samt miljö och klimat till de prioriterade områdena. IVL medverkar idag i ett drygt 30-tal EU-projekt och är representerat inom samtliga av EU:s miljö- och energiinriktade forskningssatsningar.

Basfinansiering

IVL och övriga industriforskningsinstitut spelar en stor och erkänd roll för att öka den svenska industrins konkurrenskraft, liksom för att näringslivet ska kunna dra nytta av den forskning som bedrivs på universitet och högskolor. De flesta forskningsinstituten har en via statsbudgeten garanterad basfinansiering för uppbyggnad och bibehållande av kompetens. IVL hör på oklara grunder inte till dem.

IVL har trots det en fortsatt god lönsamhet men om bolaget ska kunna vidmakthålla den långsiktiga förmågan att ligga i miljöforskningens framkant, och därmed bidra till svensk industris utveckling, krävs dock samma typ av basfinansiering som övriga institut får ta del av.

Väsentliga händelser under året

Ny styrelseordförande

På årsstämman i juni avgick Kjell Jansson efter 13 år som styrelseordförande i IVL Svenska Miljöinstitutet. Han efterträddes av Annika Helker Lundström, vd för branschorganisationen Svensk Vindenergi, tidigare vd för Återvinningsindustrierna och med en bakgrund inom regeringskansliet.

Mervärdesskattetvist avgjord

I december 2010 kom Regeringsrättens dom i den process som IVL har fört sedan 2004 med Skatteverket i en mervärdesskattefråga. IVL har hela tiden hävdats att den bidragsfinansierade verksamheten inte kan betraktas som fristående utan tvärtom är en fullständigt integrerad del av företagets verksamhet och att bolaget därför bör medges avdrag för ingående skatt på kostnader som kan hänföras till den bidragsfinansierade verksamheten. Regeringsrätten meddelade dock i en dom som gick på Skatteverkets linje att IVL inte ska medges avdrag för ingående skatt på ovan nämnda kostnader.

Konsekvensen av domen blir att det, när stat eller näringsliv lämnar bidrag eller anslag med ett visst belopp till IVL, uppkommer en resultat effekt eftersom IVL inte kan få kompensation för de skattebelagda kostnaderna. För det i processen aktuella året, 2002, har bolaget reserverat och kostnadsfört den icke godkända skatten

i 2008 års bokslut. Från och med 2009 har bolaget anpassat redovisningen efter Skatteverket synsätt, innebärande att sammanlagt 2 706 kSEK har kostnadsförts som icke avdragsgill mervärdesskatt. Motsvarande belopp för 2010 är 3 040 kSEK.

Domen medför också en retroaktiv effekt 5 år bakåt. För åren 2005 till 2008 beräknas nettokostnaden sammanlagt uppgå till 7 674 kSEK. Detta belopp har reserverats i resultatet för 2010 och redovisas under posten övriga externa kostnader i resultaträkningen. Reserveringen är inte skattemässigt avdragsgill 2010 vilket medför en ökad skattekostnad om 2 018 kSEK. När Skatteverket beslutar om den retroaktiva skatten erhålls en motsvarande lägre skattekostnad för 2011.

Fortsatt satsning i Kina – WorldExpo 2010

IVL:s verksamhet i Kina har ökat i omfattning inom flera områden och som ett resultat av detta inrättades nyligen ett eget IVL-kontor i Beijing. IVL har tidigare enbart representerats på plats via joint venture-samarbetet SEC (Sino-Swedish Environmental Technology Development Co Ltd) i Tianjin.

IVL arrangerade tillsammans med Stockholm Business Region ett fullsatt heldagsseminarium på världsutställningen i Shanghai den 11 juni. Temat var "Stockholm Business Day". Under dagen presenterades svenska lösningar inom hållbar stadsutveckling, energi ur avfall, förnyelsebara energikällor som exempelvis biogas, framtidens transportlösningar och resurseffektiva industrivattenlösningar. Fem kontrakt mellan svenska och kinesiska företag signerades.

Några exempel på IVL:s verksamhet i Kina idag:

Ett större EU-projekt i Shanghai där IVL:s roll är att stödja Tongjiuniversitetet med forskningsrelaterade underlag till kompetensutveckling inom byggbranschen. Inom vattenområdet pågår ett projekt som är inriktat på förebyggande åtgärder, inkluderande varningssystem, för att skydda dricksvattenkällor. Vidare har ett fortsättningsprojekt startats rörande den övergödda sjön Wuliangshui som IVL tidigare har kartlagt. Nu implementeras lösningar till en kostnad av cirka 8,6 miljarder SEK för att vända utvecklingen. Inom miljöteknikområdet pågår ett antal demonstrationsprojekt i Wuhai, Wuhan och Tianjin. Biogas har under året rönt stort intresse och IVL är i dag inblandat i ett flertal projekt inom detta område.

Kommunikation, kurs- och seminarieverksamhet

Under 2010 har kommunikationsresurserna dels förstärkts, dels fått en ny organisatorisk tillhörighet. Kommunikation, liksom kurs- och seminarieproduktion, är sedan 2010 en del av enheten för Affärsutveckling och marknad. Det innebär bland annat en högre grad av integration av kommunikationsfrågor i verksamhetsutvecklingen.

Kommunikation har blivit en allt viktigare komponent inom såväl forskningsprogram som allmänt för att öka kännedomen om IVL:s verksamhet. Här spelar kurs och seminarieverksamheten som drivs av IVL Kunskap en väsentlig roll. Under 2009 inleddes ett samarbete med Miljörapporten, som är en fristående publikation, om bland annat kurser och seminarier för dem som arbetar professionellt med miljö- och hållbarhetsfrågor. Inom ramen för detta samarbete arrangerades under 2010, förutom ett antal kurser, de årligen återkommande seminarierna Tillståndet i miljön och Hållbara transporter som båda drog rekordpublik, 200 respektive 230 deltagare i fullsatta lokaler.

IVL Kunskap anlitas av såväl interna som externa kunder för kurs- och seminarieproduktion och har i egen regi, sedan starten 2005, genomfört ett 80-tal seminarier och kurser samt nått ut till över cirka 3 000 personer.

Kommersialisering av FoU

Kommersialisering av den forskning som tas fram på IVL kan innebära en snabbare spridning av miljö- och resursbesparande teknik till företagen. I IVL:s nya organisation har ansvaret för kommersialisering och inkubatorsverksamhet lagts i den nya enheten Affärsutveckling & Marknad för en professionell hantering.

Arbetet med att etablera en ny verksamhet, eller ett bolag med arbetsnamnet EEQ, som har pågått i ett par år har tills vidare lagts på is. Skälet är att de marknadsmässiga förutsättningarna inte bedöms vara tillräckligt goda för att i nuläget gå mot en etablering.

Bastaonline AB bolagiserades 2007 och ägs idag gemensamt av IVL (60 %) och Sveriges Byggindustrier (40 %). Bolaget förvaltar och utvecklar det så kallade Basta-systemet för utvärdering och utfasning av särskilt farliga ämnen i byggvaror och omsatte 2,2 (1,7) MSEK. Under 2010 tillträdde Per Löfgren som vd för Bastaonline AB och efterträdde Lars Jarnhammar som gick i pension. Basta har under året inlett ett samarbete med Svensk Byggtjänst som innebär att uppgift om Basta-registrering förs in i Byggekatalogen.se. Genom samarbetet med Byggekatalogen, som är välkänd och har stor räckvidd inom byggsektorn sprids informationen om Bastaregistreringen på ett effektivt sätt. Bastabolaget har i en överenskommelse beslutat att funktionellt koppla samman Bastasystemet med Trafikverkets databas för kemikalieval, Chemwebb. Det kommer att leda till att informationen om Bastaregistrerade produkter får större tillgänglighet, framför allt i anläggningsbranschen.

Samarbeten med universitet och högskolor

I IVL:s strategi ligger att upprätthålla och utveckla ett nära samarbete med näringslivet, internationella forskningsorgan och högskolor. Som ett led i detta har IVL även formaliserade samarbeten med såväl Kungliga Tekniska Högskolan som Chalmers Tekniska Högskola och Lunds Tekniska Högskola.

Under 2010 har IVL och Chalmers inlett diskussioner om ett särskilt samarbete inom transportforskning med finansiering via regeringens strategiska forskningsfinansiering. Syftet är att utveckla en infrastruktur för långsiktig kompetensutveckling och forskning inom transport- och logistikområdet. IVL:s roll är framför allt att utveckla en databas och en stödfunktion för långsiktig datahantering och tillsammans med Chalmers initiera och driva transportforskning.

IVL har för närvarande tre medarbetare som innehar adjungerade professurer vid KTH, Chalmers och Göteborgs universitet och därutöver en Vinnmerstipendiat som verkar inom Chalmers Energy Initiative.

CHU

IVL och KTH har samarbetat runt plattformen Centrum för hållbar utveckling, CHU. Under åren 2006-2009 har totalt 16 förstudier inlett eller genomförts inom profilområdena Hållbart samhälls byggande, Resurseffektiv produktion och Vatten. Under 2010 har arbetet varit inriktat på att utveckla nya samarbetsformer med ett starkare fokus mot färre programområden och en utveckling av verksamheten vid Hammarby Sjöstadverk.

Hammarby Sjöstadsverk

IVL och KTH äger gemensamt FoU-anläggningen Hammarby Sjöstadsverk som är en nationell, och på sikt en internationell, resurs för utveckling av vattenreningsteknik. Anläggningen används både för IVL:s och KTH:s egen forskning och av externa aktörer för att testa ny reningsteknik på olika typer av avloppsvatten. IVL har under året fortsatt att driva tre större projekt i försöksanläggningen inriktade mot ökad biogasutvinning, effektivare kväverening och behandling av läkemedelsrester. Av de nya projekt som startades under 2010 kan nämnas ett EU-finansierat projekt med Oskarshamns kommun och ett nationellt projekt för att undersöka och minska utsläppet av växthusgaser från avloppsvattenrening och slamhantering.

Ett femtontal vattenreningsföretag ingår i en klustergrupp som arbetar för att förbättra kommunal och industriell vattenreningsteknik. Tillsammans med KTH, Uppsala universitet, SLU och Mälardalens Högskola har ett centrum för kommunal vattenrening etablerats med finansiering från Svenskt Vatten och kommunala verk från Mälardalsregionen. Under 2010 har Sjöstadsverket även tagit emot ett stort antal besöksgrupper från hela världen för att visa upp svenskt kunnande och teknik.

CPM

Tillsammans med Chalmers driver IVL Centrum för produktorienterad miljöanalys, CPM. Under 2010 inleddes en sjätte etapp i CPM och då med ett ökat engagemang från IVL:s sida. Arbetet fick en rivstart genom att Vinnova beviljade 4,7 MSEK till ett treårigt projekt som ska utveckla verktyg som beräknar miljöpåverkan och effektivitet i transportsystem. Projektet leds av IVL och här samverkar forskare från IVL och Chalmers med stora svenska industriföretag.

Mistra Urban Futures

I januari 2010 invigdes Mistra Urban Futures – ett internationellt centrum för hållbar stads utveckling i Göteborg. I centrumet ingår, förutom IVL, även Chalmers, Göteborgs universitet, Göteborgs stad, Göteborgsregionens kommunalförbund, Västra Götalandsregionen och länsstyrelsen i Västra Götaland. Centrumet som finansieras av Mistra, tillsammans med Sida och konsortiets medlemmar, beräknas ha en omslutning på runt drygt 20 miljoner kronor under uppbyggnadsfasen åren 2010-2011 och därefter närmare 50 miljoner kronor per år.

Under det första verksamhetsåret har IVL lett två av de fem pilotprojekt som startats inom ramen för Mistra Urban Futures. Tillsammans med Göteborgs stad leder IVL projektet Klimatanpassad stadsstruktur: scenarier för framtida Frihamnen, och tillsammans med Handelshögskolan vid Göteborgs universitet leder IVL pilotprojektet Affärsdriven hållbar utveckling.

Övriga samarbeten och viktiga nätverk

IVL:s roll ligger att agera som brobyggare mellan forskning och näringsliv och skapa arenor för samverkan mellan olika samhällsaktörer. Det är en av anledningarna till att IVL leder eller deltar aktivt i olika typer av nätverk och andra samarbeten, varav ett par lyfts fram ovan. Övriga viktiga samarbeten och nätverk där IVL deltar är:

SWEDEN GREEN BUILDING COUNCIL, SGBC, en ideell förening som är öppen för alla företag och organisationer inom den svenska bygg- och fastighetssektorn som vill utveckla och påverka miljö- och hållbarhetsarbetet i branschen. IVL är tillsammans med bland andra Skanska, NCC,

Fastighetsägarna och Akademiska Hus grundare av SGBC och innehar en styrelseplats.

AFFÄRSNÄTVERKET SMTC (STOCKHOLMS MILJÖTEKNIKCENTER) är initierat av och administreras av IVL. SMTC kopplar samman besökare, intressenter, projekt, teknologi, företag och forskning inom miljöteknik i Stockholm/Mälardalsregionen.

SMED – SVENSKA MILJÖEMISSIONSDATA – är ett konsortium bildat 2001 av IVL, SCB, SMHI och SLU för att långsiktigt samla och utveckla kompetensen i Sverige inom emissionsstatistiken kopplat till åtgärdsarbete inom områdena luft- och vattenföroreningar, avfall samt farliga ämnen och kemikalier. Sedan 2006 levererar SMED alla underlag till Sveriges internationella rapportering inom dessa områden.

NTM, NÄTVERKET FÖR TRANSPORT OCH MILJÖ. IVL är medlem i nätverket och har därutöver sedan 2009 ett formaliserat samarbete med NTM. Syftet med samarbetet är att stärka NTM:s nätverk genom att ställa IVL:s expertis till förfogande för NTM:s arbetsgrupper och medlemmar.

ENERO – EUROPEAN NETWORK OF ENVIRONMENTAL RESEARCH ORGANISATIONS – är en sammanslutning av europeiska forskningsinstitut inom ramen för European research area (ERA). IVL är aktiv medlem och innehade år 2009 ordförandeskapet i ENERO.

NORMAN är ett nätverk av referenslaboratorier och forskningsorganisationer som arbetar med screening av nya miljöstörande kemikalier. NORMAN startades 2005 med stöd från EU:s sjätte ramprogram och är idag ett permanent nätverk finansierat av medlemmarna. IVL är så kallad "founding member" sedan 2009.

EURAQUA är ett europeiskt nätverk av forskningsorgan inom sötvattensområdet. IVL är svensk representant i nätverket.

Fördelning mellan forskning och uppdrag i verksamheten

Under året upparbetade arvoden fördelar sig mellan IVL:s forsknings- och uppdragsverksamheter med 56 (53) % respektive 44 (47) %. Med forskningsverksamhet avses i detta sammanhang dels den mellan staten och näringslivet samfinansierade forskningen genom Stiftelsen Institutet för Vatten- och Luftvårdsforskning, dels verksamheter som anslagsfinansieras genom statliga forskningsorgan, forskningsstiftelser, EU och motsvarande. Samfinansierad verksamhet uppgår till 19 (16) % av under året upparbetade arvoden och anslagsfinansierad verksamhet till 37 (37) %.

IVL:s forskning är en integrerad del av företagets verksamhet och den är en förutsättning för IVL:s möjlighet att bedriva en uppdragsverksamhet med spetskompetens.

IVL:s uppdragsverksamhet omfattar såväl kortare konsultinsatser och analysuppdrag som mer omfattande uppdrag nationellt och internationellt av forsknings- och utvecklingskaraktär.

Uppdrag

Under 2010 har IVL till exempel haft i uppdrag av den svenska regeringen att i samarbete med Exportrådet bidra till återuppbyggnad av den grundläggande infrastrukturen i Irak samt att bidra till ökade affärer mellan Sverige och Irak. Rent konkret har det handlat om utbildningsprogram, studiebesök och företagsträffar. Fokus har i det första skedet legat på uppbyggnad av en hållbar VA-sektor och tanken har varit att föra samman irakiska beslutsfattare, ingenjörer och forskare med svenska företag inom miljö och teknikbranschen.

Förutom uppdrag åt näringslivet har IVL stora uppdrag för Naturvårdsverket och har bland annat ansvar för data som samlas in inom den nationella och regionala miljöövervakningen inom luft- och nederbördskemi, luft i tätorter, halter av miljögifter och metaller i biologiskt material. IVL har vidare en screeningdatabas för miljögifter och metaller.

Aktuella EU-projekt

Under 2010 har ett stort antal projekt beviljats och startats som finansieras dels genom EU:s ramprogram för forskning, dels via andra EU-organ som exempelvis EU:s strukturfonder. Till den senare kategorin hör RECO Baltic 21 Tech som handlar om hållbar avfallshantering i länderna runt Östersjön och WEBAP – ett projekt som undersöker möjligheterna för vågdriven syresättning av Östersjöns botten.

Exempel på forskningsprojekt finansierade via EU:s sjunde ramprogram, som beviljades eller startades under 2010, är IRCOW som handlar om att effektivisera avfallsströmmarna från bygg- och rivningsverksamhet, Transphorm som handlar om hälsopåverkan från transportrelaterade luftföroreningar och GMOS – Global Mercury Observation System som är ett globalt övervakningssystem för kvicksilver.

Via EU:s biståndsorgan Switch Asia har IVL två större uppdrag varav Train the Trainers, syftar till att öka kunskapsutbytet mellan EU och Kina i energieffektivt byggande.

För närvarande är IVL delaktigt, som koordinator eller partner, i drygt 30 EU-projekt samtidigt som ansökningar finns inne för ett tjugotal nya möjliga projekt.

Övriga aktuella forskningsprogram

IVL leder sedan ett par år tillbaka fyra större forskningsprogram som finansieras av Naturvårdsverket. Dessa är SCARP – Frisk luft i Sverige, Chemitecs – Emissioner från varor, Hållbar avfallshantering samt programmet CLEO – Climate Change and Environmental Objectives som ska undersöka hur framtidens klimatförändringar kommer att påverka möjligheterna att uppnå de svenska miljömålen.

AFA Försäkring finansierar ett flertal forskningsprojekt inom IVL som rör arbetsmiljöfrågor. Under 2010 beviljades medel till två större projekt, dels ett som ska undersöka vilka åtgärder som bör vidtas för att minska besvär vid skärande bearbetning, dels ett projekt som ska ta fram konkreta råd för att minska stick- och skärskador inom vården.

IVL leder två större forskningsprogram – Clipore och Entwined – som finansieras av den miljöstrategiska forskningsstiftelsen Mistra. Clipore som är under avveckling efter sex år, har syftat till att främja framtagandet av en effektivare nationell och internationell klimatpolitik. Entwined, som avslutas 2013, undersöker samspelet mellan internationell miljöpolitik och det globala handelssystemet med fokus på gränsöverskridande problem.

Samfinansierad forskning

Stiftelsen Institutet för Vatten- och Luftvårdsforskning, SIVL, som är ägare till bolaget och huvudman för IVL:s samfinansierade verksamhet, har under 2010 fortsatt med utveckling och utvärdering av de nya arbets- och beslutsformerna som antogs 2006. SIVL har också fattat beslut om löpande utvärderingar av verksamheten och under 2010 utvärderades två av sex temaområden, fyra utvärderades under 2008 respektive 2009.

Genom regeringens anslag till Naturvårdsverket och Formas har SIVL disponerat sammanlagt 30 MSEK för samfinansierad forskning under 2010. Den sammanlagda volymen av den samfinansierade forskningen utgörs av 14 (13) MSEK från Formas, 15 (15) MSEK från Naturvårdsverket, 17,2 (14,3) miljoner kronor från Näringslivet och 12,9 (14,3) miljoner kronor från EU. Till detta kommer ett extra stöd om 1 (2) MSEK som Formas gett till vetenskaplig publicering.

För 2011 kommer SIVL att disponera 34 MSEK för samfinansierad forskning.

Extern utvärdering

Under hösten 2010 genomfördes en extern utvärdering av IVL:s forskning och utveckling (FoU) inom de två temaområdena Hållbar produktion och Hållbart samhällsbyggande. Utvärderingen har följt de kriterier som styrelsen beslutat om, det vill säga den har i första hand utgått från nyttoaspekter genom att värdera hur forskningen uppfyller allmänt accepterade vetenskapliga kriterier samt hur resultaten har kommunicerats. Betyget från utvärderarna var generellt sett högt och båda utvärderingsgrupperna lyfte fram IVL:s höga ambitioner inom tvärvetenskap, LCA och systemanalys som stor styrka. De betonade dessutom att IVL "bör sträva efter att behålla nuvarande finansieringsmodell från Naturvårdsverket och Formas, eftersom den säkerställer relevans. Men den bör, om möjligt, kompletteras med basfinansiering som säkrar en vetenskaplig bas, vilken lägger grund för verksamhetens legitimitet och kreativitet".

Exempel på samfinansierad forskning

Exempel på samfinansierade forskningsprojekt som beslutats och/eller påbörjats under 2010 inom respektive temaområde:

KLIMAT OCH ENERGI: Klimat- och miljöstrategier för betongprodukter 2010, Allokering och primärenergifaktorer för avfall och restvärme, Tidsaspekten hos biobränslen.

LUFT OCH TRANSPORTER: Hantering av systemgränsdragningar och allokeringar i internationella beräkningsmetoder för gods- och persontransporters miljö- och klimatpåverkan, Sjöfartsrelaterade partikelemissioner, Partikelemissioner från bussar.

VATTEN: Fallstudier av effekter av avgiftssystem liknande Nox för utsläpp av N och P till vatten, Anjoniska tensider i innerskärgårdens sediment, Simulering av restaureringsåtgärder i Östhammarsfjärren, Åtgärder mot markförsurning.

RESURSEFFEKTIVA PRODUKTER OCH AVFALL: Vägtrafikens infrastruktur – en studie med LCA och LCC, Miljöinformation ur ett kundperspektiv – en studie i medicintekniska produkter, Kunskapscentrum för förnybara drivmedel – F3 FossilFreeFuels, Rockdrain - utvärdering av tunneldränring, Viktbaserad avfallstaxa – Vart tar avfallet vägen?

HÅLLBART SAMHÄLLSBYGGANDE: Sektorsgemensamt sätt att genomföra kostnadseffektiva LCA-beräkningar med fallstudier, Spridningsmodeller för beräkning av allergen, Bedömning av fjärrvärme i marknadsdrivna miljöbedömningssystem, Gemensamt datakommunikationsformat för livscykelinformation, Ekologisk omställning av efterkrigstidens bebyggelse.

HÅLLBAR PRODUKTION: Optimering av villkorade emulsioner vid valsning och skärande bearbetning, Minskade utsläpp av växthusgaser från svensk hantering av avloppsvattenrening och slamspridning, Åtgärder för färre arbetsskador bland kvinnor i industrin, Åtgärder för minskad exponering för kolnanorör vid produktion.

Miljö- och kvalitetsledning

IVL arbetar med miljö- och kvalitetsfrågor inom ramen för ett integrerat ledningssystem kallat Ledstången. Systemet och tillämpningen inom IVL är certifierat enligt ISO avseende miljö- respektive kvalitetsledning, SS-EN ISO 14001 respektive SS-EN ISO 9001. Dessa certifikat underhålls årligen och recertifieras periodiskt av ackrediterat certifieringsföretag. IVL har de senaste nivåerna för både miljöledning och kvalitetsledning.

Större delen av den verksamhet som omfattar provtagning, fältmätningar och analyser är ackrediterad och granskas regelbundet av SWEDAC, enligt SS-EN ISO 17025.

Miljö- och kvalitetsarbetet styrs av en miljö- respektive kvalitetspolicy som implementeras genom både övergripande och detaljerade mål. När det gäller miljöarbetet har råd till kund samt resor fortsatt identifierats som de mest betydande miljöaspekterna av verksamheten.

En ny metod för bedömning av uppnådda miljöeffekter vid större uppdrag (>500 kSEK) togs fram under 2009 och håller på att vidareutvecklas för att tydligare avspegla positiva miljöeffekter hos IVL:s kunder.

Företagets utrustning för videokonferens bidrar fortsatt till fler möten och kontakter utan resor. Även internationella möten via video ökar successivt. Miljöbelastningen från flygresor har jämfört med 2009 minskat med 19 % varav inrikes flygresor med 9 %. Inrikesresor med flyg, där tåg är ett alternativ, ökade dock något (drygt 4 %). Förklaringen ligger främst i de problem den stränga vintern medförde för tågtrafiken.

IVL:s kvalitetsarbete har fokus på kundrelationen och av den anledningen görs kontinuerliga uppföljningar för att säkerställa att kunderna är nöjda med IVL:s arbete. En större kundenkät genomförs årligen med frågor om hur kunderna uppfattar IVL utifrån bemötande, kompetens, tidshållning, nytta i förhållande till kostnad med mera. Nöjd-Kund-Index blev 3,8 (4,2) för 2010.

Grönare IT med effektivare serversystem

För att förbättra driftssäkerheten påbörjades under 2009 en virtualisering av IVL:s servermiljö. Färre fysiska datorer sänker inte bara underhållskostnader utan minskar energiförbrukningen totalt, vilket inte minst omfattar klimatanläggning i serverrum. Den virtualisering som genomfördes 2009 innebar en stor energibesparing (57 000 kWh). Under 2010 har ytterligare virtualisering genomförts men de uppnådda energibesparingarna har ätits upp på grund av en utbyggnad av nödvändiga system för datalagring.

Generellt strävas inom IVL efter att minska miljöpåverkan från all verksamhet, utan att ge avkall på funktion och driftssäkerhet. Så gäller även IT där åtgärderna förutom virtualisering omfattar till exempel miljöanpassad förpackningshantering och sortering, påverkan på leverantörer/produkter vid inköp och genom periodisk leverantörsbedömning, ökade mötesmöjligheter utan resor med moderna videosystem och flexibelt arbete genom fjärrstyrning/ uppkoppling.

Som ytterligare ett led till om inte grönare så effektivare och enhetlig datormiljö har under 2010 den mest centrala IT-plattformen bytts från Novellmiljö till Microsoft Windowsmiljö.

Omsättning, resultat och kapitalstruktur

Koncernen

Koncernens nettoomsättning under räkenskapsåret uppgick till 193 986 (204 452) kSEK med ett resultat efter finansiella poster om -3 233 (5 401) kSEK. Årets resultat efter skatt uppgår till -4 566 (3 764) kSEK. Avkastningen på eget kapital blev negativ (8,1) % och även så avkastning på totalt kapital (3,9) %. Orsaken till koncernens förlust är den reservering för kostnad mervärdesskatt om 7 674 kSEK som gjordes i moderbolaget.

Att resultatet efter skatt blir avsevärt sämre än i moderbolaget beror på att koncernmässigt tillgodogörs inte förändringar i obeskattade reserver resultaträkningen, förutom av en viss skatteeffekt som minskar koncernens skattekostnad.

Koncernens balansomslutning minskade till 125 562 (143 125) kSEK och det egna kapitalet minskade till 45 527 (50 079) kSEK. Kassaflödet blev negativt med -38 729 (23 510) kSEK.

Årets investeringar i inventarier och utrustningar uppgick till 3 296 (5 603) kSEK. Soliditeten förbättrades till 36,3 (35,0) %.

Moderbolaget

IVL:s nettoomsättning under räkenskapsåret uppgick till 193 022 (203 939) kSEK med ett resultat efter finansiella poster på -1 822 (1 706) kSEK. Årets resultat efter skatt uppgick till 125 (389) kSEK.

Det negativa resultatet efter finansiella poster beror på reservering för den beräknade nettoeffekten, 7 674 kSEK, av ej avdragsgill mervärdesskatt för åren 2005-2008. Eftersom bolaget ännu inte erhållit ett beslut från Skatteverket under 2010 så är reserveringen inte avdragsgill skattemässigt, vilket medför en ökad skattekostnad. För 2011 kommer ett motsvarande belopp att påverka bolagets skattekostnad positivt.

Balansomslutningen uppgick till 125 084 (143 004) kSEK och det egna kapitalet till 30 642 (30 517) kSEK. Justerat eget kapital beräknas till 34 081 (37 576) kSEK. Kassaflödet under året blev -39 029 (24 131) kSEK. Avkastningen på justerat eget kapital blev negativ (3,4) % och så även avkastning på totalt kapital (1,3) %.

Årets investeringar i inventarier och utrustningar uppgick till 3 296 (5 595) kSEK. Soliditeten minskade till 25 (26,3) %.

Medarbetare i moderbolaget

Struktur och personalomsättning

Antalet medarbetare har under verksamhetsåret i medeltal uppgått till 176 (171), varav 52 (52) % män och 48 (59) % kvinnor. 28 (27) % av medarbetarna har forskarutbildning, och andelen med civilingenjörs- eller annan akademisk utbildning utgör 64 (63) %.

Under verksamhetsåret har 8 (11) tillsvidareanställda medarbetare lämnat sin anställning för annan verksamhet och 2 (7) medarbetare har lämnat bolaget på grund av pension. Nyrekrytering har skett med 20 personer inom bl. a områdena hållbart byggande och inom miljö, energisystem, hållbar avfallshantering och kommunikation.

Jämställdhet och likabehandling

IVL har en övergripande policy och plan för jämställdhet och likabehandling. Planen är framtagen i en partssammansatt grupp och bedrivs enligt en årsplan. Ledning, chefer och medarbetare ska alla arbeta för att mångfaldsperspektiv och likabehandling präglar verksamhet och företagskultur, och därmed bidrar till IVL:s trovärdighet som rådgivare i hållbarhetsfrågor.

Debiteringsgrad

Debiteringsgraden var under perioden 66,1 (67,7) %. Debiteringsgrad definieras som tid debiterad mot kund i förhållande till närvarotiden. Resterande tid, interntid, utgörs av tid för marknadsföring, utbildning, tekniskt underhåll, ledning och administration.

Frånvaro och semester

Den totala frånvarotiden inklusive semester utgjorde under året 23,5 (21,7) % av arbetstiden. Sjukfrånvaron utgjorde 1,9 (2,0) % och semesteruttaget motsvarade 8,6 (9,3) %. Tjänstledighet uppgick till 10,4 (7,5) %, varav 8,7 (6,6) % utgjordes av föräldraledighet. Arbetstiden är definierad som arbetstid inklusive semester och arbetad övertid minskad med frånvaro på grund av sjukdom, barns sjukdom, föräldraledighet eller annan tjänstledighet samt uttag av kompensationsledighet. Samma beräkningssätt ligger till grund för uppgifterna om antalet avlönade årsarbeten i medeltal i Not. 5 Personalkostnader.

Särskild redovisning av sjukfrånvaro tiden 2010-01-01 – 2010-12-31

Enligt årsredovisningslagen ska uppgift lämnas om medarbetarnas sjukfrånvaro. Uppgifterna ska anges i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid och även innehålla redovisning av sammanhängande sjukfrånvaro under 60 dagar eller mer (långtids-sjukfrånvaro), sjukfrånvaro för män och kvinnor samt sjukfrånvaro i olika åldersgrupper. I nedanstående sammanställning har sjukfrånvaron beräknats i procent av ordinarie arbetstid reducerad för tjänst- och föräldraledighet. Beräkningssättet är således annorlunda än det som använts för redovisningen ovan av frånvaro och semester.

Grupp	TOTAL SJUKFRÅNVARO procent av ordinarie arbetstid		LÅNGTIDS- SJUKFRÅNVARO procent av ordinarie arbetstid	
	2010	2009	2010	2009
Samtliga anställda	2,0	2,1	0,2	0,3
Kvinnor	1,9	2,2	0,2	0,4
Män	2,1	2,1	0,2	0,1
29 år eller yngre	1,9	2,0	0	0
30 – 49 år	2,0	2,4	0,2	0,3
50 år eller äldre	2,1	1,7	0,3	0,3

Övrig personalredovisning

Personalomsättning, procent	2010	2009
-----------------------------	------	------

Andelen anställda som slutat i förhållande till medeltalet anställda under året	4,5	6,4
– inklusive pension	5,78	10,5

Åldersfördelning, procent	2010	2009
---------------------------	------	------

Ålder	2010	2009
20–29	11	11
30–39	37	35
40–49	24	24
50–59	17	18
60–69	11	12

Genomsnittlig ålder är 42 (43) år

Ekonomiska nyckeltal/ medarbetare, kSEK	2010	2009
--	------	------

Omsättning exkl. utlägg	974	1 168
Lönekostnad	618	622
Resultat efter finansiella poster	–10	10

Anställningstid, procent	2010	2009
--------------------------	------	------

Anställningstid, år	2010	2009
–2	21	27
2–10	42	38
> 10	37	35

Genomsnittlig anställningstid är 10 (11) år

Utbildning, procent	2010	2009
---------------------	------	------

Disputerade doktorer	24	22
Övrig forskarutbildning	4	5
Civilingenjörsexamen	32	28
Övrig akademisk utbildning	32	35
Gymnasial utbildning	8	10

Ekonomi och nyckeltal i sammandrag, kSEK

	KONCERNEN					MODERBOLAG				
	2010	2009	2008	2007	2006	2010	2009	2008	2007	2006
Omsättning och resultat										
Nettoomsättning	193 986	204 542	196 261	162 561	175 170	193 022	203 939	195 483	162 347	175 071
Rörelseresultat efter avskrivningar	-3 322	5 338	5 539	1 292	572	-1 965	1 496	5 623	1 123	-1 105
Rörelseresultat efter finansnetto	-3 233	5 401	6 183	2 217	870	-1 822	1 706	6 253	2 047	-808
Vinstmarginal %	Neg	2,6	3,2	1,4	0,5	Neg	0,8	3,2	1,3	neg
Kapitalstruktur										
Anläggningstillgångar	14 233	16 636	16 936	15 149	15 008	14 837	17 225	17 514	15 732	15 519
Omsättningstillgångar	111 329	126 489	120 232	83 016	85 332	110 247	125 779	119 124	82 539	85 015
Eget kapital	45 527	50 079	46 020	41 684	40 197	30 642	30 517	30 128	28 094	26 401
Obeskattade reserver						4 666	9 578	8 602	5 556	6 032
Kortfristiga skulder	73 857	84 204	82 181	51 128	54 703	88 892	101 031	95 035	64 621	68 101
Avsättningar	6 178	8 842	8 967	5 353	5 440	884	1 878	2 873	-	-
Balansomslutning	125 562	143 125	137 168	98 165	100 340	125 084	143 004	136 638	98 271	100 534
Justerat Eget kapital						34 081	37 576	36 321	32 094	30 744
Eget kapital årsmedelvärde	47 803	48 050	43 852	40 941	40 027	35 828	36 949	34 208	31 419	31 143
Totalt kapital årsmedelvärde	134 344	140 147	117 667	99 253	97 395	134 044	139 821	117 455	99 403	97 557
Soliditet, %	36,3	35,0	33,6	42,5	40,1	27,2	26,3	26,6	32,7	30,6
Balanslikviditet, ggr	1,51	1,50	1,46	1,62	1,56	1,24	1,24	1,25	1,28	1,25
Lönsamhet										
Avkastning justerat eget kapital, %	Neg	8,1	10,2	3,9	1,6	Neg	3,4	13,2	4,7	Neg
Avkastning på totalt kapital, %	Neg	3,9	5,1	2,3	1,1	Neg	1,3	6,0	2,1	Neg
Övrigt										
Investeringar materiella anläggningstillg.	3 296	5 603	1 961	3 671	3 538	3 296	5 595	1 947	3 671	3 538
Fakturering/anställd inkl. utlägg	1 090	1 175	1 182	1 022	1 062	1 097	1 193	1 192	1 028	1 068
Fakturering/anställd arvoden och analyser	969	1 151	1 119	944	915	974	1 168	1 128	948	919
Debiteringsgrad, %	66,1	67,7	65,0	64,6	65,8	66,1	67,7	65,0	64,6	65,8
Årsanställda	178	174	166	159	165	176	171	164	158	164
Lönekostnad per anställd	613	611	606	587	546	618	622	612	592	549
Avkastning på eget kapital										
Resultat efter finansnetto, avdrag för 26,3 (28) % schablonskatt i förhållande till genomsnittligt justerat eget kapital.						Justerat eget kapital				
						Eget kapital samt obeskattade reserver med avdrag för (26,3) % schablonskatt.				
Avkastning på totalt kapital										
Resultat efter finansnetto med återläggning av kostnadsräntor i förhållande till genomsnittlig balansomslutning.						Soliditet				
						Justerat eget kapital i förhållande till balansomslutningen.				
Balanslikviditet										
Omsättningstillgångar genom kortfristiga skulder.						Vinstmarginal				
						Resultatet efter finansnetto i förhållande till rörelsens intäkter.				
Debiteringsgrad										
Mot kund debiterad tid i förhållande till total närvarotid.						Årsanställda				
						Antal anställda under året omräknade till helårstjänster. Det verkliga antalet anställda är högre på grund av deltidstjänster samt att vissa anställda arbetar under del av året.				

Förslag till vinstdisposition, SEK

Till årsstämmans förfogande står:

Balanserade vinstmedel	22 117 261
Årets resultat	125 103
Totalt	22 242 364

Styrelsen och verkställande direktören
föreslår att vinstmedlen disponeras så

att i ny räkning balanseras	22 242 364
Totalt	22 242 364

Beträffande bolagets och koncernens redovisade resultat för räkenskapsåret samt ställning i övrigt per 2010-12-31 hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar, kassaflödesanalys, bokslutskommentarer och noter.

Resultaträkningar

KSEK	KONCERNEN		MODERBOLAGET		
	2010	2009	2010	2009	
Rörelsens intäkter					
Nettoomsättning	Not 1	193 986	204 452	193 022	203 939
Förändring pågående arbeten	Not 2	4 849	-5 190	6 330	-8 926
Övriga rörelseintäkter	Not 3	417	226	415	222
		199 252	199 488	199 767	195 235
Rörelsens kostnader					
Utläggskostnader		-36 159	-38 086	-36 159	-38 086
Övriga externa kostnader	Not 4	-41 995	-42 040	-41 399	-41 780
Personalkostnader	Not 5	-111 881	-109 248	-111 650	-109 112
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	Not 6	-4 865	-4 776	-4 850	-4 761
Övriga externa kostnader	Not 7	-7 674	-	-7 674	-
		-202 574	194 150	-201 732	-193 739
Rörelseresultat		-3 322	5 338	-1 965	1 496
Resultat från finansiella investeringar					
Ränteintäkter	Not 8	188	219	185	212
Resultat från andelar i koncernföretag				57	148
Räntekostnader		-99	-156	-99	-150
Resultat efter finansiella poster		-3 233	5 401	-1 822	1 706
Bokslutsdispositioner	Not 9			4 912	-975
Skatt på årets resultat	Not 10	-1 333	-1 637	-2 965	-342
ÅRETS RESULTAT		-4 566	3 764	125	389

Balansräkningar

KSEK		KONCERNEN		MODERBOLAGET		
		2010	2009	2010	2009	
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
	Immateriella anläggningstillgångar	Not 11	1 342	2 004	1 342	2 004
	Materiella anläggningstillgångar	Not 12	12 886	13 793	12 849	13 741
	Finansiella anläggningstillgångar	Not 13	5	839	646	1 480
	Summa anläggningstillgångar		14 233	16 636	14 837	17 225
Omsättningstillgångar						
Kortfristiga fordringar						
	Kundfordringar		47 649	32 816	47 619	32 748
	Fordringar hos koncernföretag		24 050	14 772	24 050	14 819
	Skattefordran		1 906	2 964	1 939	2 968
	Övriga fordringar		1 482	1 407	1 371	1 374
	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	Not 14	5 249	4 870	5 249	4 870
	Summa kortfristiga fordringar		80 336	56 829	80 228	56 779
	Kassa och bank		30 993	69 660	30 019	69 000
	Summa omsättningstillgångar		111 329	126 489	110 247	125 779
	SUMMA TILLGÅNGAR		125 562	143 125	125 084	143 004
Eget kapital och skulder						
	Eget kapital	Not 15				
	Bundet eget kapital					
	Aktiekapital (7 000 aktier)		7 000	7 000	7 000	7 000
	Bundna reserver		16 241	20 921	1 400	1 400
	Summa bundet eget kapital		23 241	27 921	8 400	8 400
	Fritt eget kapital					
	Fria reserver		26 852	18 394	22 117	21 728
	Årets resultat		-4 566	3 764	125	389
	Summa fritt eget kapital		22 286	22 158	22 242	22 117
	SUMMA EGET KAPITAL		45 527	50 079	30 642	30 517
	Avsättningar	Not 16	6 178	8 842	884	1 878
	Obeskattade reserver	Not 9			4 666	9 578
	Kortfristiga skulder					
	Förskott pågående arbeten	Not 2	29 709	49 636	45 111	66 519
	Leverantörsskulder		16 107	10 271	15 958	10 273
	Övriga skulder		9 251	12 711	9 251	12 711
	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not 17	18 790	11 586	18 572	11 528
	Summa kortfristiga skulder		73 857	84 204	88 892	101 031
	SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		125 562	143 125	125 084	143 004
	POSTER INOM LINJEN					
	Ställda säkerheter	Not 18	5 958	6 991	5 958	6 991

Kassaflödesanalys

KSEK	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2010	2009	2010	2009
<i>Den löpande verksamheten</i>				
Resultat efter finansiella poster	-3 233	5 401	-1 822	1 706
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	9 026	-75	10 521	-931
Betald skatt	-275	-3 792	-1 936	-2 537
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	5 518	1 534	6 763	-1 762
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>				
Ökning/Minskning av fordringar	-24 186	20 246	-24 099	20 212
Ökning/Minskning av leverantörsskulder	5 836	-3 380	5 685	-3 173
Minskning av övriga skulder	-3 460	-1 851	-3 460	-1 851
Minskning/Ökning av förskott pågående arbeten	-19 927	11 441	-21 408	15 177
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-36 219	27 990	-36 519	28 603
<i>Investeringsverksamheten</i>				
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-3 296	-5 603	-3 296	-5 595
Förändring av finansiella anläggningstillgångar	786	1 123	786	1 123
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-2 510	-4 480	-2 510	-4 472
<i>Finansieringsverksamheten</i>				
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-	-	-	-
Årets kassaflöde	-38 729	23 510	-39 029	24 131
Kassa och bank vid årets ingång	69 660	45 852	69 000	44 868
Kursdifferens i likvida medel	62	298	48	1
Kassa och bank vid årets utgång	30 993	69 660	30 019	69 000

Bokslutskommentarer och noter

Moderföretag och ägarstruktur

IVL:s moderföretag är Stiftelsen Institutet för Vatten- och Luftvårdsforskning, org.nr 802006-2611 med säte i Stockholm, vilken äger 100 % av aktierna. När verksamheten i dåvarande Institutet för Vatten- och Luftvårdsforskning överfördes till aktiebolagsform 1982, ställdes ursprungligt aktie kapital till lika delar till Stiftelsens förfogande genom avtal mellan staten och näringslivet. Stiftelsens ändamål är att främja långsiktiga förutsättningar för miljöforskning och genom ägande garantera IVL en oberoende ställning. Stiftelsen ansvarar för de medel som ställs till förfogande för mellan staten och näringslivet samfinansierad miljöforskning inom IVL. Stiftelsen har en partsammansatt styrelse där näringslivet utser hälften av ledamöterna och regeringen hälften. Styrelsens ordförande förordnas av regeringen.

Finansiering

Bolaget finansierar sin verksamhet dels genom det löpande kassaflödet och dels genom en icke utnyttjad kredit om 5 000 kSEK.

Redovisnings- och värderingsprinciper

Redovisningen följer bestämmelserna i årsredovisningslagen, Bokföringsnämndens allmänna råd och tillämpliga rekommendationer från Redovisningsrådet. Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört föregående år.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med Redovisningsrådets rekommendation RR 14 Joint Ventures där klynningmetoden har använts vid konsolidering av intresseföretaget Sino-Swedish (Tianjin) Environmental Technology Development Co Ltd och av Basta Online AB där IVL äger 60 % av aktiekapitalet.

Årsbokslutet från intresseföretaget har omräknats enligt dagskursmetoden. Detta innebär att balansräkningens tillgångar och skulder har omräknats till balansdagens kurs. Resultaträkningen har omräknats till årets genomsnittskurs. Omräkningsdifferensen påverkar inte koncernens resultat utan förs direkt till eget kapital. De obeskattade reserverna har i koncernredovisningen uppdelats

i bundet eget kapital, motsvarande 73,7 % av koncernens obeskattade reserver, och uppskjuten skatteskuld motsvarande 26,3 % av obeskattade reserver. I koncernredovisningen har den skattemässiga reserven i icke fakturerade forsknings- och konsultuppdrag värderats till kundpris och fördelats på eget kapital och uppskjuten skatt på motsvarande sätt. Se redovisningsprincip "pågående arbeten" nedan.

Intresseföretag

Andel i intresseföretag har inte tagits med i koncernredovisningen då omfattningen i bolaget är relativt ringa, se vidare not 12.

Pågående arbeten, moderbolag

Pågående arbeten definieras som ofakturerade forsknings- och konsulttjänster som utförs på löpande räkning eller till fast pris.

Projekt till fast pris ska enligt gällande skattelag värderas lägst till nedlagda direkta och indirekta kostnader med avdrag för förskott från kunder, vilket ger möjlighet att skapa en reserv i pågående arbeten.

Pågående arbeten till fast pris har värderats till det lägsta av produktionskostnad och ut faktureringsvärde. Vid beräkning av produktionskostnad har en försiktig värdering tillämpats innebärande ett värde över ett skattemässigt lägst tillåtna respektive under ett högsta värde i enlighet med god redovisningssed.

Pågående arbeten på löpande räkning värderas till utfaktureringsvärde.

I anslagsprojekt där IVL står som avtalspart mot forskningsfinansiären och distribuerar projektmedel mot övriga deltagare i projekten redovisas dessa medel inte som omsättning utan bokförs direkt i balansposten förskott pågående arbete. Detta medför att faktureringen och kostnader för utlägg minskar motsvarande de medel som erhålls och sedan utbetalas till andra projektparter.

Noter

NOT 1 NETTOOMSÄTTNING, KSEK

	KONCERNEN		MODERBOLAG	
	2010	2009	2010	2009
Nettoomsättningen fördelas på:				
Fakturerade arvoden och analyser	172 454	200 255	171 490	199 742
Fakturerade utlägg	21 532	4 197	21 532	4 197
Total nettoomsättning	193 986	204 452	193 022	203 939

Av årets nettoomsättning avser 25,7 (20,3) % fakturering till moderföretaget, utgörande i ersättning för samfinansierad forskning, som bolaget utfört på uppdragsbasis.

Not 2 FÖRSKOTT PÅGÅENDE ARBETEN, KSEK

	KONCERNEN		MODERBOLAG	
	2010-12-31	2009-12-31	2010-12-31	2009-12-31
Uppdragskostnader	457 404	487 861	442 002	470 978
Förskottsfakturering	-487 113	-537 497	-487 113	-537 497
Bokfört värde	29 709	49 636	45 111	66 519
Förändring redovisad i:				
resultaträkningen	-4 849	5 190	-6 330	8 926
balansräkningen	-15 078	6 251	-15 078	6 251
Årets totala förändring	-19 927	11 441	-21 408	15 177

Not 3 ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER, KSEK

	KONCERNEN		MODERBOLAG	
	2010	2009	2010	2009
Övrigt	417	226	415	222
Total övriga intäkter	417	226	415	222

Not 4 ÖVRIGA EXTERNA KOSTNADER, KSEK, KONCERNEN OCH MODERBOLAG

I posten ingår arvoden till bolagets revisor om 336 (216) kSEK och till övriga revisorer i koncernen 2 (0) kSEK.

Leasingavgifter för operationella leasingavtal under 2010 uppgick till 14 611 (15 322) kSEK. I leasingavgifter ingår hyresavtal för fastigheter, för-månsbilar till personalen, datorer samt viss kontorsutrustning. Kostnader för framtida leasingavgifter för dessa avtal fördelas på följande år:

	2011	2012	2013	2014	2015
Leasingavgifter					
övrigt	2 045	1 209			
Lokaler	12 300	12 500	12 700	12 900	13 100
Totalt	14 345	13 709	12 700	12 900	13 100

Not 5 PERSONALKOSTNADER

Löner och andra ersättningar, kSEK:

Moderbolag	2010		2009	
	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnader)	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnader)
Styrelse och VD	2 007	1 329 (562)	2 044	1 280 (604)
Övriga medarbetare	71 184	34 584 (10 062)	70 387	33 549 (9 199)
Totalt	73 191	35 913 (10 624)	72 431	34 829 (9 803)

Koncernen

För koncernen tillkommer en kostnad för lön till verkställande direktören i Joint venture-bolaget om 95 (97) kSEK och övrig fast personal 135 (39) kSEK.

Medelantalet anställda¹⁾ i bolaget uppgick under året till:

Moderbolag	2010			2009		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Stockholm	58	38	96	57	40	98
Göteborg	31	46	77	29	44	73
Beijing	2	1	3		1	1
Totalt	91	85	176	86	85	171

1) definierat som antalet avlönade årsarbeten.

Antalet anställda i företagens ledningsgrupp (varav i verkställande ledning):

	2010	2009
Män	5 (5)	11 (6)
Kvinnor	6 (0)	6 (0)

Koncernen

För koncernen tillkommer 2 (2) anställda, varav 1 man i företagsledande ställning.

Ledande befattningshavare

Moderbolag

I enlighet med årsstämman beslut kostnadsfördes totalt ett styrelsearvode om 319 (357) kSEK. Av detta belopp tillföll styrelsens ordförande 55 (55) kSEK.

För verkställande direktören i moderbolaget gäller en uppsägningstid från företagets sida på tolv månader samt ett avgångsvederlag med ett belopp som motsvarar tolv gånger den fasta månadslönen. Skulle VD:s befattning eller ansvarsområden komma att förändras till följd av väsentliga förändringar i bolagets verksamhet eller till följd av förändring av ägarstrukturen avseende majoritet av bolaget aktier, äger VD rätt till egen uppsägning med sex månaders uppsägningstid samt erhålla ett avgångsvederlag om 18 gånger den fasta månadslönen.

VD har rätt till pension från 62 års ålder. VD:s pension är avgiftsbestämd och det avsätts årligen ett belopp motsvarande 35 % av respektive års lön inkl. förmån av tjänstebil. Vid pension efter 62 års ålder slutbetalas premien för ålderspension som om VD arbetat fram till 65 års ålder.

Koncernen

Verkställande direktören i Joint venture-bolaget har en anställning om 1 år räknat från 2010-07-01. Rätt till pension utöver lagstadgad utgår ej.

Not 6 AVSKRIVNINGAR AV MATERIELLA, IMMATERIELLA OCH ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Koncernen och Moderbolag

Avskrivningar enligt plan av inventarier och utrustning sker årligen med 10 till 20 % på anskaffningsvärdet från tidpunkten för anskaffningen under året i moderbolaget.

Avskrivningar enligt plan av inventarier och utrustningar sker även med utgångspunkt från tillgångens kvarstående ekonomiska livslängd enligt särskild uppjord värdering för utländskt joint venture.

Avskrivningar enligt plan av balanserade utgifter för programutveckling sker årligen med 20 till 33,3 % på anskaffningsvärdet från tidpunkten av färdigställandet under året.

Avskrivningar av rörelsegoodwill avskrivs med 20 % på anskaffningsvärdet. Eventuell nedskrivningsbehov bedöms med hänsyn till nuvärde av framtida överskott.

Not 7 ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER, KSEK KONCERNEN OCH MODERBOLAG

Beloppet 7 674(0) kSEK är den beräknade och reserverade nettokostnaden för ej avdragsgill mervärdeskatt för åren 2005 till 2008. Något beslut har ännu inte erhållits från SKV under 2010 varför beloppet är en ej avdragsgill kostnad som också medför att bolagets skattekostnad ökar med 26,3% av beloppet.

Not 8 RÄNTEINTÄKTER OCH RÄNTEKOSTNADER KONCERNEN OCH MODERBOLAG

I posten redovisas ränteintäkter från bank om 168 (203) kSEK och av räntekostnaden i moderbolaget avser 32 (28) kSEK koncernföretag.

Not 9 BOKSLUTSDISPOSITIONER OCH OBESKATTADE RESERVER, KSEK

	MODERBOLAG	
	2010-12-31	2009-12-31
Ingående obeskattade reserver	9 578	8 603
Ack. avskrivningar över plan	-1 242	560
Förändring av periodiseringsfond	-3 670	415
Totala bokslutsdispositioner	-4 912	975
Utgående obeskattade reserver	4 666	9 578
Varav uppskjuten skatt 26,3 %	1 227	2 519

Not 10 SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT, KSEK

	KONCERNEN		MODERBOLAG	
	2010	2009	2010	2009
Beräkning av effektiv skattesats				
Resultat före skatt	-3 233	5 401	3 090	731
Skatt enligt gällande skattesats 26,3 %	-850	1 420	813	192
Ej skattepliktiga intäkter	-46	-2	-46	-41
Ej avdragsgilla kostnader	2 174	189	2 174	189
Skatt från tidigare år	-1	-	-1	2
Aktuell skattekostnad utländsk	50	54	25	-
Uppskjuten skatt	6	-24	-	-
Redovisad effektiv skatt	1 333	1 637	2 965	342
Redovisad effektiv skattesats	-	30,0 %	95,9 %	47,0 %

Not 11 IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR, KSEK

	UTVECKLINGS- UTGIFTER		GOODWILL	
	2010-12-31	2009-12-31	2010-12-31	2009-12-31
Ingående anskaffningsvärde	1 277	1 277	1 800	1 800
Årets anskaffningar	-	-	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 277	1 277	1 800	1 800
Ingående avskrivningar	-503	-201	-570	-210
Årets avskrivningar	-302	-302	-360	-360
Utgående ackumulerade avskrivningar	-805	-503	-930	-570
Utgående planenligt restvärde	472	774	870	1 230

Not 12 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR, KSEK

	KONCERNEN		MODERBOLAG	
	2010-12-31	2009-12-31	2010-12-31	2009-12-31
Ingående anskaffningsvärde	79 176	73 587	78 994	73 399
Årets inköp	3 296	5 603	3 296	5 595
Kursdifferens/Utrangerade inventarier	–	–14	–	–
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	82 472	79 176	82 290	78 994
Ingående avskrivningar	–65 383	–61 279	–65 253	–61 154
Kursdifferens/Utrangerade inventarier	–	10	–	–
Årets avskrivningar	–4 203	–4 114	–4 188	–4 099
Utgående ackumulerade avskrivningar för inventarier	–69 586	–65 383	69 441	–65 253
Utgående planenligt restvärde	12 886	13 793	12 849	13 741

Not 13 FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR*Aktier och andelar*

Företag	KONCERNEN			MODERBOLAGET	
	Antal	Andel	Bokfört	Kvotvärde	Bokfört
Andel i IVL Svenska Miljöinstitutet AB:s personalstiftelse	1		5	5	5
Basta Online AB	600	60 %	–	60	60
Sino-Swedish (Tianjin) Environmental Technology Development Co., Ltd	1	50 %	–	581	581
Totalt			5	646	646

Intresseföretag

United Competence Sverige AB, organisationsnummer 556622-8663, har sitt säte i Göteborg. Under 2010 har aktierna i bolaget sålts med en förlust om 8 kSEK.

Kapitalförsäkring

	KONCERNEN		MODERBOLAG	
	2010-12-31	2009-12-31	2010-12-31	2009-12-31
Ingående anskaffningsvärde	794	1 917	794	1 917
Anskaffningsvärde				
Värdetförändring	164	73	164	73
Kortfristig del	–958	–1 196	–958	–1 196
Utgående bokfört värde	–	794	–	794

**Not 14 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER, KSEK
KONCERNEN OCH MODERBOLAG**

Balansposten, 5 249 (4 870) kSEK, består av förutbetalda hyror för kontor och lokaler 3 088 (2 994) kSEK, samt övriga förutbetalda kostnader 2 161 (1 876) kSEK.

Not 15 EGET KAPITAL, KSEK

Koncernen	Aktie-kapital	Bundna reserver	Fria reserver	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	7 000	20 921	18 394	3 764	50 079
Vinstdisposition enligt årsstämma			3 764	–3 764	0
Förskjutning mellan fritt och bundet eget kapital		–4 671	4 671		0
Omräkningsdifferens		–9	23		14
Årets resultat				–4 566	–4 566
Belopp vid årets utgång	7 000	16 241	26 852	–4 566	45 527

	Aktie-kapital	Reserv-fond	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	7 000	1 400	21 728	389	30 517
Vinstdisposition enligt årsstämma			389	–389	0
Årets resultat				125	125
Belopp vid årets utgång	7 000	1 400	22 117	125	30 642

Not 16 AVSÄTTNINGAR, KSEK

	KONCERNEN		MODERBOLAG	
	2010-12-31	2009-12-31	2010-12-31	2009-12-31
Uppskjuten skatteskuld	5 294	6 964	–	–
Avsättning till pensioner	884	1 878	884	1 878
Belopp vid årets utgång	6 178	8 842	884	1 878

Not 17 UPPLUPNA KOSTNADER OCH
FÖRUTBETALDA INTÄKTER, KSEK

	KONCERNEN		MODERBOLAG	
	2010-12-31	2009-12-31	2010-12-31	2009-12-31
Semester och övertids- skulder	5 573	5 214	5 573	5 214
Upplupna sociala kostnader	4 306	2 301	4 306	2 301
Övriga upplupna kostnader	1 237	1 757	1 019	1 699
Reservering mer- värdesskatt 2005–2008	7 674	–	7 674	–
Belopp vid årets utgång	18 790	9 272	18 572	9 214

Not 18 STÄLLDA SÄKERHETER, KSEK
KONCERNEN OCH MODERBOLAG

	2010-12-31	2009-12-31
Ställda säkerheter		
Företagsinteckningar	5 000	5 000
Pantförskrivna kapitalförsäkring	958	1 991
Totalt	5 958	6 991

Stockholm 2011-05-25

Annika Helker Lundström
Styrelsens ordförande

Lars-Göran Bergquist

Peter Nygårds

Christer Forsgren

Camilla Hållinder Ehrencrona
Personalrepresentant

Gunilla Saltin

Kerstin Cederlöf

Birgitta Palmberger

Kurt Palmgren

Mark Sanctuary
Personalrepresentant

Tord Svedberg
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits 2011-06-09
Rödl & Partner Nordic AB

Ulf H Davéus
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i IVL Svenska Miljöinstitutet AB
Organisationsnummer 556116-2446

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i IVL Svenska Miljöinstitutet AB för räkenskapsåret 2010. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av bolagets och koncernens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 9 juni 2011
Rödl & Partner Nordic AB

Ulf H Davéus
Auktoriserad revisor

Bolagsstyrning

Bolagsstyrningen i IVL Svenska Miljöinstitutet AB utgår från svensk lagstiftning och god praxis med hänsyn tagen till "Svensk kod för bolagsstyrning". Att koden inte följs fullt ut beror på att den huvudsakligen är riktad mot börsnoterade bolag och bolag med spritt ägande.

Ägare

IVL Svenska Miljöinstitutet är sedan 2004 helägt av Stiftelsen Institutet för Vatten och Luftvårdsforskning (SIVL). När verksamheten i dåvarande Institutet för Vatten- och Luftvårdsforskning överfördes till aktiebolagsform 1982 ställdes det ursprungliga aktiekapitalet till lika delar till SIVL:s förfogande genom avtal mellan staten och näringslivet.

SIVL:s ändamål är att främja långsiktiga förutsättningar för miljöforskning och genom ägandet garantera IVL en oberoende ställning. SIVL ansvarar för de medel som ställs till förfogande för mellan staten och näringslivet samfinansierad miljö- och hållbarhetsrelaterad forskning inom IVL.

SIVL har en partsammansatt styrelse där regeringen förordnar ordförande och sex ledamöter medan näringslivet utser sju ledamöter. Ordförande har utslagsröst.

Årsstämma

Ordinarie bolagsstämma hålls normalt i slutet av maj månad. Kallelse till årsstämman skickas med post till ledamöterna. Ägaren, SIVL, företräds vid bolagsstämman av SIVL:s ordförande.

Vid årsstämman 2010 som hölls i juni utsågs Annika Helker Lundström till ny styrelseordförande för IVL, att efterträda Kjell Jansson. Övriga styrelseledamöter omvaldes.

Nomineringsförfarande

SIVL är ensam ägare till IVL och SIVL föreslår ledamöter i IVL:s styrelse genom att dels inhämta förslag från näringslivets representanter gällande fyra ordinarie ledamöter och en suppleant i IVL:s styrelse, dels genom att inhämta förslag från regeringen till styrelseordförande samt tre ordinarie statliga ledamöter och en suppleant i IVL:s styrelse.

IVL:s styrelse ska bestå av minst fyra och högst åtta ledamöter samt minst en och högst två suppleanter. Därutöver har de fackliga representanterna rätt att utse två ledamöter och två suppleanter.

Ledamöterna i IVL:s styrelse presenteras på sid. 41.

Styrelsen och styrelsearbetet under 2010

Styrelsen är inom ramen för aktiebolagslagen och bolagsordningen ansvarig för bolagets organisation och förvaltning. Årligen fastställer styrelsen en arbetsordning. Till den fogas en arbetsinstruktion för verkställande direktören som reglerar arbetsfördelningen mellan styrelse och verkställande direktören.

Under 2010 har styrelsen, enligt arbetsordningen, haft fyra ordinarie sammanträden, utöver det konstituerande sammanträdet som hölls i juni. De ordinarie styrelsesammanträdena ägde som vanligt rum i anslutning till att helårs- eller delårsbokslut redovisades.

Därutöver hölls ett extra styrelsesammanträde i september då IVL:s långsiktiga strategi och forskningsinriktning diskuterades.

Vid styrelsens sammanträde i juni fastställdes bland annat ny arbetsordning för styrelsen, liksom instruktion till verkställande direktören. Vid styrelsens sammanträde i december behandlades bland annat bolagets budget för 2011, mål och visionsdokument samt affärsutveckling och kommunikation.

Ersättningskommitté

Enligt arbetsordningen för styrelsen i IVL Svenska Miljöinstitutet AB ska bolagets styrelse utse en ersättningskommitté för att hantera frågor om anställnings- och lönevillkor. Ersättningskommittén föreslår lön, andra ersättningsformer och övriga anställningsvillkor för verkställande direktören, som sedan fastställs av styrelsen. För övriga ledamöter i den verkställande ledningen i bolaget föreslår verkställande direktören motsvarande, vilka sedan fastställs av ersättningskommittén. Det förekommer inga incitamentsprogram inom bolaget.

Ersättning till styrelsen

Vid bolagsstämman 2010 fastställdes arvode till ordförande och ledamöter i styrelsen. Arvodet till ordförande fastställdes till 55 (55) kSEK och till övriga ledamöter sammanlagt 319 (357) kSEK. Till personalrepresentanterna utgår inget arvode.

Extern revision

Revisorernas uppdrag är att på ägarens vägnar oberoende granska styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt årsredovisning och bokslut.

Rödl & Partner, med Ulf Davéus som huvudansvarig, är vald till revisor för perioden fram till årsstämman 2014. Ulf Davéus är auktoriserad revisor och har lett revisionsuppdraget för IVL sedan 1994.

Bolagsledning

Verkställande direktören ansvarar för bolagets löpande förvaltning enligt de riktlinjer och övriga anvisningar som styrelsen meddelar. Vid instruktion fastställdes den 2 juni 2010 i samband med styrelsens konstituerande sammanträde.

Bolagets verkställande ledning utgörs av verkställande direktör, två vice verkställande direktör, administrativ chef samt forskningschef. I bolagets ledningsgrupp ingår även fyra enhetschefer och dit är även HR-chef, informationschef och kvalitets- och miljöchef adjungerade.

Tord Svedberg, född 1958, civilingenjör Kemi, KTH 1983 är verkställande direktör i IVL Svenska Miljöinstitutet sedan 2008. Tidigare hade han olika ledande befattningar inom Pharmacia (1984–1990), Astra (1990–1999) och AstraZeneca (1990–2007) bland annat som chef för bolagets tillverkning i Sverige och medlem av koncernledningen. Ledamot i Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademiens avdelning IV, styrelseledamot i Unimedica AB (sedan 2008) samt styrelseledamot i Galilaeus Oy (sedan 2010).

Mats Ridner, född 1955, civilekonom Handelshögskolan är administrativ chef sedan 1994.

Åke Iverfeldt, född 1954, doktor i kemi vid Göteborgs universitet 1986, är vice verkställande direktör och även enhetschef för

Affärsutveckling & Marknad. Anställd i bolaget sedan 1985 med ett avbrott som sektionschef vid länsstyrelsen i Stockholms län 1992–1993.

Östen Ekengren, född 1952, civilingenjör Kemi KTH 1978, är vice verkställande direktör och även enhetschef för Affärsutveckling & Marknad. Anställd i bolaget sedan 1978.

John Munthe, född 1960, doktor i kemi vid Göteborgs universitet 1992, är forskningschef sedan 2010. Anställd i bolaget sedan 1992 och som avdelningschef sedan 1994.

Till verkställande direktören rapporterar enhetschefer, administrativ chef och forskningschef.

Ledningen har stabsfunktioner för ekonomi, HR, kommunikation, affärsutveckling samt ledningssystem för kvalitet och miljö till stöd.

Intern kontroll

Basen för den interna kontrollen inom bolaget är IVL:s verksamhets- och ledningssystem. Detta utgör samtidigt bolagets integrerade kvalitets- och miljöledningssystem som är certifierade enligt ISO 9001 respektive ISO 14 001. Ledningssystemet har fokus på kärnverksamheten, det vill säga "att erbjuda/sälja och genomföra forskning och uppdrag inom miljöområdet" och innehåller styrande dokument, rutiner och verktyg för samtliga processer inom bolaget. Den interna kontrollen av den finansiella rapporteringen utgörs av kontrollmiljön med organisation, beslutsvägar, befogenheter och ansvar som dokumenterats och kommunicerats i styrande dokument. Alla styrande dokument, rutiner och verktyg finns tillgängliga på företagets intranät.

Styrelsen fastställer varje år en arbetsordning som reglerar ansvarsfördelningen mellan styrelsen och verkställande direktören samt den ekonomiska redovisningen till styrelsen. Vid varje sammanträde får styrelsen ekonomiska rapporter. Dessa omfattar utfall, budget och jämförelse med föregående år samt orderstock, investeringar och ett antal nyckeltal.

Analys och hantering av risker

I ledningssystemet ingår även rutiner och en metodik för årliga riskanalyser avseende allt från ekonomiska risker och förhållanden, IT-säkerhet, omvärldsfaktorer och kundrelationer till kompetensförluster och risker förknippade med image och varumärke. Riskanalyserna åtföljs av åtgärdsplaner. Ledningssystemet är föremål för intern revision två gånger per år samt en löpande kontroll av oberoende kvalitets- och miljörevisorer.

Styrelse

ANNIKA HELKER LUNDSTRÖM
ORDFÖRANDE
 Ledamot sedan 2010
 VD Svensk Vindenergi

LARS-GÖRAN BERGQUIST
 Ledamot sedan 2000
 Ordförande i Stiftelsen IVL

KERSTIN CEDERLÖF
 Ledamot sedan 2004
 Direktör Naturvårdsverket

PETER NYGÅRDS
 Ledamot sedan 2008
 Direktör Swedbank

BIRGITTA PALMBERGER
 Ledamot sedan 2005
 Avdelningschef
 Energimyndigheten

CHRISTER FORSGREN
 Ledamot sedan 2008
 Direktör Stena Metall

KURT PALMGREN
 Ledamot sedan 2003
 Direktör

GUNILLA SALTIN
 Ledamot sedan 2010
 VD Södra Cell

**CAMILLA HÄLLINDER
 EHRENKRONA**
 Ledamot sedan 2005
 Personalrepresentant

MARK SANCTUARY
 Ledamot sedan 2008
 Personalrepresentant

Suppleanter

LARS EKECRANTZ, Departementsråd miljödepartementet
 JOHAN STRANDBERG, Personalrepresentant
 HÅKAN STRIPPLE, Personalrepresentant

Ledning

Ledningsgrupp från och med 1 februari 2010:

Överst från vänster: Eva Bingel, Östen Ekengren, Karin Sjöberg, Elin Eriksson, Britt Björnsput, Tord Svedberg och Åke Iverfeldt.
Sittande från vänster: John Munthe, Anna Jarnehammar, Anna Jöborn och Mats Ridner.

Ledningsgrupp:

TORD SVEDBERG – VD

ÖSTEN EKENGREN – Vice VD

ÅKE IVERFELDT – Vice VD

MATS RIDNER – Administrativ chef

JOHN MUNTHE – Forskningschef

ELIN ERIKSSON – Enhetschef, Organisationer, Produkter & Processer

ANNA JARNEHAMMAR – Enhetschef, Klimat & Hållbara samhällssystem

ANNA JÖBORN – Enhetschef, Naturresurser & Miljöeffekter

KARIN SJÖBERG – Enhetschef, Luftföreningar & Åtgärdsstrategier

Adjungerade

EVA BINGEL – Informationschef

BRITT BJÖRNSPUT – Personalchef

Vetenskapliga artiklar

Wolf, Christina; Seuring, Stefan, Environmental impacts as buying criteria for third party logistical services, *International Journal of Physical Distribution and Logistics Management*. Volume 40. Issue 1/2. pages 84-102

Makkonen Ulla; Hellén Heidi; Anttila Pia; Ferm Martin, Size distribution and chemical composition of airborne particles in south-eastern Finland during different seasons and wild fire episodes in 2006, *Science of the Total Environment* 408, 644-651

Pacyna, Jozef M; Sundseth, Kyrre; Pacyna, Elisabeth G; Jozewicz, Wojciech; Munthe, John; Belhaj, Mohammed; Åström, Stefan, An assessment of costs and benefits associated with mercury emission reductions from major anthropogenic sources, *J. Air & Waste Manage. Assoc.* 60:302-315

Salo, Kent; Jonsson, Åsa M; Andersson, Patrik U; Hallquist, Mattias, Aerosol Volatility and Enthalpy of Sublimation of Carboxylic Acids, *Journal of Physical Chemistry*. 114 (13), pp 4586-4594

Fridell, Erik; Ferm, Martin; Ekberg, Anders, Emissions of particulate matters from railways – Emission factors and condition monitoring, *Transportation Research D*, 15, 240

Winnes, Hulda; Fridell, Erik, Emissions of NOX and particles from manoeuvring ships, *Transportation Research Part D*: 15, 240 (2010)

Berglund, Å.M.M; Ingvarsson, P.K; Danielsson, Helena; Nyholm, Erik, Lead exposure and biological effects in pied flycatchers (*Ficedula hypoleuca*) before and after the closure of a lead mine in northern Sweden, *Environmental Pollution* 158, 1368-1375

Ekstrand, Sam; Wallenberg, Peter; Djodjic, Faruk, Processed based modelling of Phosphorus losses from arable land, *AMBIO: A Journal of the Human Environment*. ISSN 0044-7447 (Print) 1654-7209 (Online). Category Report.

Karlsson, Magnus; Malmaeus, Mikael; Josefsson, Sarah; Wiberg, Karin; Håkanson, Lars, Application of a mass-balance model to predict PCDD/F turnover in a Baltic coastal estuary, *Estuarine, Coastal and Shelf Science*. Volume 88, Issue 2, Pages 209-218

Verta, Matti; Salo, Simo; Korhonen, Markku; Porvari, Petri; Paloheim, Anna; Munthe, John, Climate induced thermocline change has an effect on the methyl mercury cycle in small boreal lakes, *Science of the Total Environment* 408, page 3639-3647

Pacyna, E.G; Pacyna, J.M; Sundseth, Kyrre; Munthe, John; Kindbom, Karin; Wilson, S; Steenhuisen, F; Maxson, P, Global emission of mercury to the atmosphere from anthropogenic sources in 2005 and projections to 2020. *Atmospheric Environment* 44, issue 20 2487-2499

Fridell, Erik; Ferm, Martin; Ekberg, Anders, Emissions of particulate matter from railways; Onboard and tunnel measurements, *Transportation Research Part D: Transport and Environment*. Volume 15, Issue 4, Pages 240-245

Fridell, Erik; Björk, Anders; Ferm, Martin; Ekberg, Anders. On-board measurements of particulate matter emissions from a passenger train, *Proc. IMechE Vol. 224 Part F: J. Rail and Rapid Transit*, 1-8

Klingberg, J; Engardt, M; Uddling, J; Karlsson Per-Erik; Pleijel, Håkan, Ozone risk for vegetation in Europe under different climate change scenarios based on ozone uptake calculations, *Tellus A*, online: 1 JUL 2010.

Akselsson, Cecilia; Belyazid, S; Hellsten, Sofie; Klarqvist, M; Pihl-Karlsson, Gunilla; Karlsson, Per-Erik; Lundin, L., Assessing the risk of N leaching across a steep N deposition gradient in Swedish forests using different monitoring and modelling approaches, *Environmental Pollution*. Volume 158, Issue 12, Pages 3588-3595

Brown, Richard James Christopher; Pirrone, Nicola; van Hoek, C; Horvat, M; Kotnik, J; Wängberg, Ingvar; Corns, W.T; Bieber, E; Sprovieri, Francesca, Standardisation of a European measurement method for the determination of mercury in deposition: results of the field trial campaign and determination of a measurement uncertainty and working range. *Accreditation and Quality Assurance: Journal for Quality, Comparability and Reliability in Chemical Measurement*. Volume 15, Number 6, 359-366

Karlsson, Magnus; Jonsson, Per O; Lindgren, Dan; Malmaeus, Mikael; Stehn, Anders, Indications of recovery from hypoxia in the inner Stockholm archipelago, *Ambio* Volume 39, Number 7, 486-495

Sivard, Åsa; Ericsson, Tomas; Hylander, Nippe; Karlsson, Magnus; Malmaeus, Mikael, Cost benefit analysis of measures to reduce industrial effluent discharges, *Water Science and Technology*, 62:1623-1628

Grimalt, Joan.O; Catalan, Jordi; Fernandez, Pilar; Pina, Benjamin; Munthe, John, Distribution of Persistent Organic Pollutants and Mercury in Freshwater ecosystems under changing climate conditions, P 180 -202. In Kernan, M., Batterbee, R. W. and Moss, B. (Eds) *Climate change impacts on ecosystems*. Blackwell Publishing Ltd., 2010. ISBN 978-1-4051-7913-3

Bayer C; Follmann M; Melin T; Wintgens T; Larsson K; Almemark M, The ecological impact of membrane-based extraction of phenolic compounds – a life cycle assessment study, *Water Science & Technology*, 624, 915 - 919

Wright, Richard F; Aherne, Julian; Bishop, Kevin; Dillon, Peter J; Erlandsson, Martin; Evans, Chris D; Forsius, Martin; Hardekopf, David W; Helliwell, Rachel C; Hruška, Jakub; Hutchins, Mike; Kaste, Øyvind; Kopacek, Jiří; Kram, Pavel; Laudon, Hjalmar; Moldan, Filip; Rogora, Michela; Sjøeng, Anne Merete S; de Wit, Heleen A., *Interactions of Climate Change and Acid Deposition*. Chapter 7. In: *Climate Change Impacts on Freshwater Ecosystems*. Kerman, M., Battarbee, R., and Moss, B., eds. Blackwell publishing Ltd., pages 152-179.

Tzanis, C; Varotsos, C; Christodoulakis, J; Tidblad, J; Ferm, Martin; Ionescu, A; Lefevre, R.-A; Theodorakopoulou, K; Kreislova, K, On the corrosion and soiling effects on materials by air pollution in Athens, Greece, *Atmos. Chem. Phys. Discuss.*, 10, 29599-29629

Evans, Chris D; Cooper, David M; Monteith, Donald T; Helliwell, Rachel C; Moldan, Filip; Hall, Jane; Rowe, Edwin C; Cosby, Bernard J, Linking monitoring and modelling: can long-term datasets be used more effectively as a basis for model up scaling?, *Biogeochemistry*. Volume 101: 211-227

Ekstrand; Sam; Wallenberg, Peter, Climate change impact on nutrient loss in regions with pronounced winter seasons, *Journal of Water and Climate Change*. Vol 1 No 3 pp 181-192

Hallsworth, S; Dore, A.J; Bealey, W.J; Dragosits, U; Vieno, M; Hellsten, Sofie; Tang, Y.S; Sutton, M.A, The role of indicator choice in quantifying the threat of atmospheric ammonia to the 'Natura 2000' network. *Environmental Science & Policy* 13, 671-687.

Stockholm

Box 210 60
100 31 Stockholm
Besök: Valhallavägen 81
Tel. 08 - 598 563 00
Fax 08 - 598 563 90

Göteborg

Box 5302
400 14 Göteborg
Besök: Aschebergsgatan 44
Tel. 031 - 725 62 00
Fax 031 - 725 62 90

Malmö

Nordenskiöldsgatan 17
211 17 Malmö

Peking

Room 609, 6F, CYTS Plaza
No. 5 Dongzhimen Nandajie,
Dongcheng District
Beijing
China